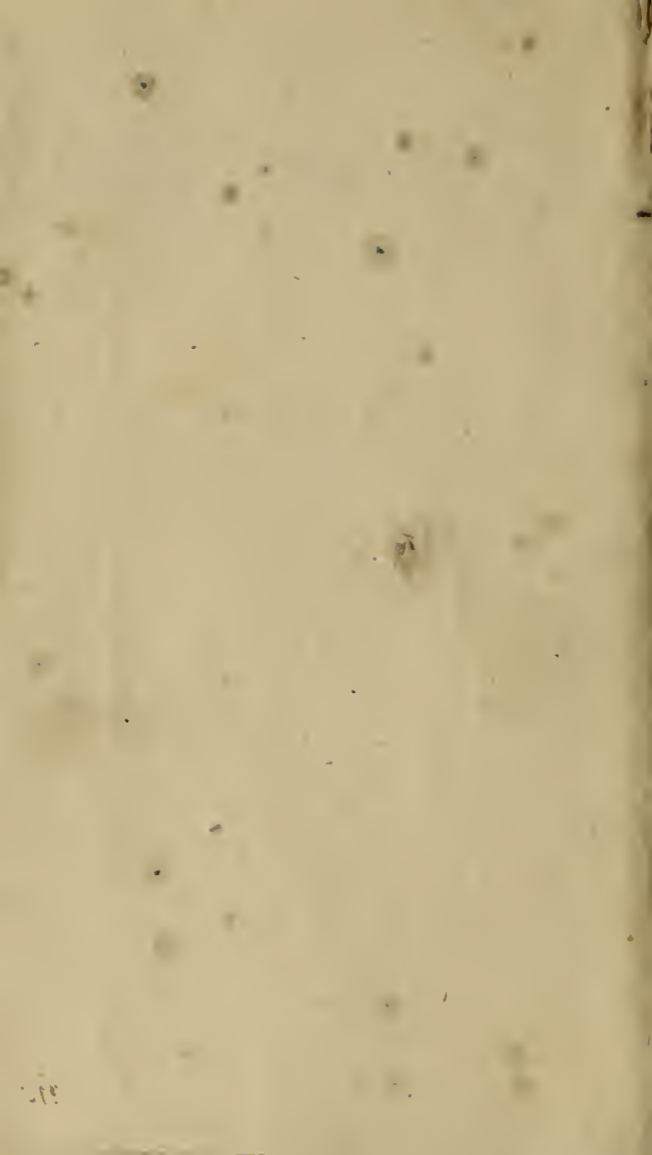
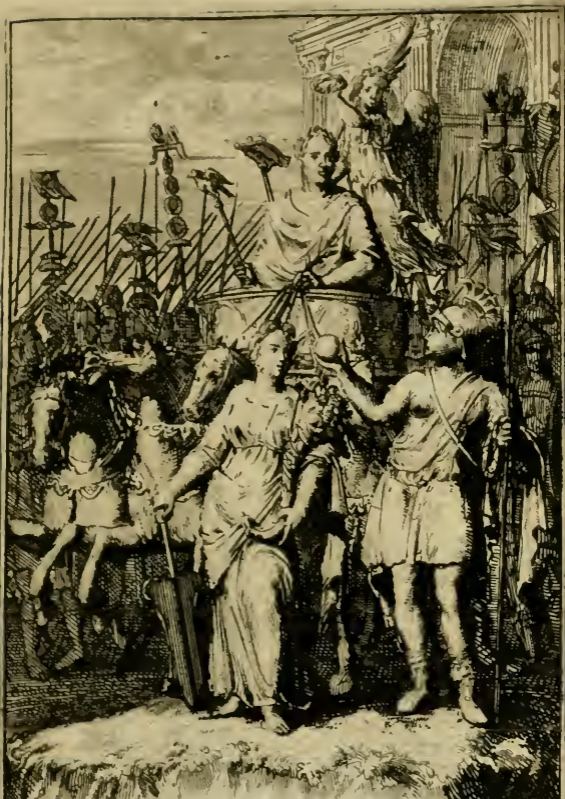

BAH 14

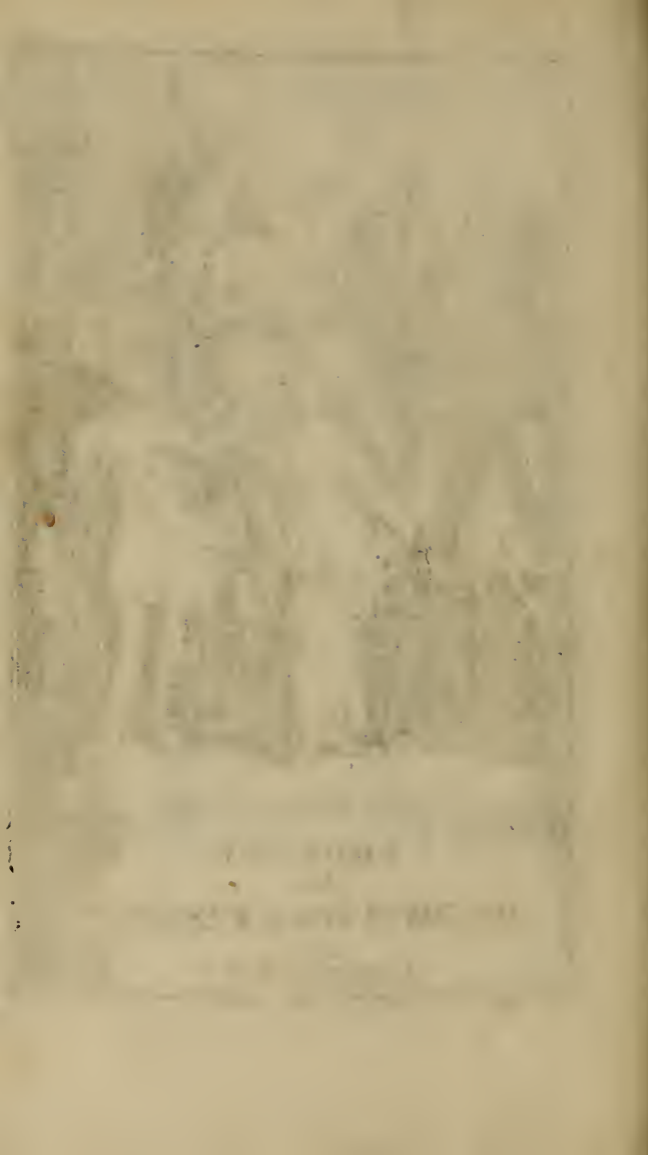
Book class by
R. de Hoogstra

Bd at end

TOONEEL
der
ROOMSCHE KEISEREN
door
L. SMID S.M.D.

LUD. SMIDS
TOONEEL
VAN
STAAT,
DER
ROOMSCHE
KEISEREN:

Neevens deeser groot
MUNTEKABINET.

AMSTELDAM,
By ADRIAAN SCHOONEBEEK, in de Kal-
verstraat. 1697.

THE
TOWN OF
NEW YORK
OFFICE OF THE
COMMISSIONER OF
THE LAND OFFICE
ALBANY, N. Y.

Printed and Published by
J. B. ROBERTSON, at the
Office of the Commissioner of the Land Office,
Albany, N. Y.

Aan den achtbaaren

H E E R

EGBERTUS VEEN,

*der Medicijnen Dokter, en Opfiender van der
Geneesheeren Samenkomst.*

MYN HEER,

TWee saaken, als *Vreugd* en *Plicht*, hebben voornaamelyk my aangedreven om deese *Opdragt* op het papier te brengen, en U E. met behoorlijke eerbiedigheid toe te voegen.

De eerste, terwylse my in U E deede aanschouwen een volmaakte genegenheid, en rechtschapene liefde tot de *Letteroefeninge* ontrent de *Grieksche* en *Latijnsche Aloudheden*; so van allerhande *Seden* en *Gewoontens*, als verscheidene *Geschiedenissen* en *Versieringen*. Voorwaar een *Weetenschap*, in het begin van deese, en op het einde van de voorige eeuw (ja noch heden in de gebuurige Koningrijken) met
de

de segentryke en geheiligde *Geneeskunde* (de dagelyksche besigheid van U E) so vast en onafscheidelyk vereenigd, dat se zaamen een enkel licchaam schynen uitte maaken.

Tuygen sulks niet volmondig de leerende en vermakelyke schriften van *Licetus, Heurnius, Hildanus, Okko, Bartholinus, Sponius, Patinus*, en hondert andere; alle so wel in de *Letteroefeninge* als *Geneeskunde* wonderlyk ervaaren, en door de selve alom vermaard?

Wat aangaat de tweede saak (de *Plicht* te weeten) die heeft my niet in rust willen laten, voor ik, aan de *Letterkundige* en aan al de wereld juyft op den eersten dag deeses *Nieuwen* jaars, oprechtelyk mits deesen be- leed, dat ik ben

MYN HEER,

U E, *Dienstwillige*

LUDOLPH SMIDS,

M. D.

Amsteldam, den eersten Januar. 1694.

Aloudheids lievende

L E E S E R.

D At dit gering werkjen geheel buiten uw verwachtinge, den dag komt te aanschouwen, sal u so seer niet doen verwonderen, als gy de reden van sijn buitentydsche geboorte sult hebben verstaan.

Hoe vuil en onverantwoordelyk myn **MENGEL-POESYE**, zedert bykans twee geheele jaren, tusschen de Letterkassen word opgehouden en gekerkerd, is u so wel bekend, als veel onsydige liefhebbers, die, nevens my, daar om dagelyks morren en den sammelenden drukker beschuldigen.

Maar wat staame nu te doen of aan te vangen? mijns oordeels, niet anders als het selve, so niet voor het geheele, ten minsten voor een gedeelte, te doen nadrukken, en op die wyse, quansuis den onbeleefde gevangen houder van myn papiere kinderen, tot een spoedige loslatinge, en bevrydinge van de selve, op het gevoelikste, aan te porren.

En hier sult ge, te mywaards geneigde **Leeser**, by winnen; ten

1. *Twaelfschoone Konst Platen*, verbeeldende het geheele voorwerp en inhoud van ieder *Bysbijst*: welke by de **KEYSERS**, in gemelde **MENGEL-POESYE** geplaaft zynde, geensins sullen worden verkocht.

2. *Bysondere Aanmerkingen*, betreffende de

Key-

Keyserlyke Gedenkpenningen : die by de *Verklaaringen* in de voorige Druk niet fullen gevonden worden.

3. Het Groot M U N T E K A B I N E T der Roomſche K E Y S E R E N , of een volkomen Register ; niet alleen van deſelve , te weeten van *Julius Caſar* tot aan *Valentinianus* de Derde (want die heb ik gemeend al te ſaamen in dit T O N E E L van S T A A T te vertoonen) maar ook van haare *Vrouwen* , *Kinderen* , en *Ryksgenooten* , nevens alle *opgeworpene Vorſten* en *Dwingelanden* : welverſtaande met *Latynſche* letteren en opſchriften ; alwaar om u hier noch *Julia* , noch *Poppæa* , noch *Britannikus* , noch *Zenobia* , enz. ergens ſal ontmoeten.

Aan deefe is aangelafcht en bygevoed een getrouw *Jaar register* , beginnende ſo met de *Geboorte* van de *Heere CHRISTUS* , als met het *ſeven honderd en thierende jaar* van *Romes* opbouw. Hoewel hier ieder getal beteekend niet des *Keiſers* aankomſt en verheffing tot het ryksbeſtier ('t geen ſomwylen niet al te ſeker kan beweeſen worden) maar de juyſte en wel aangemerkte tyd van zyn natuurlyk of geweldig overlyden.

Vorders heb ik niet anders te zeggen als dat dit *Register* , van het L E T T E R K O N S T I G O N T W E R P afgelaaten , en hier geplaaſt , een ſchakel verſtrekt om gemeld werkjen tot ſich te haalen ; en dus met malkanderen de Keeten van alle myn *Aanmerkingen* , ontrent de *Medalikunde* , ſaamen te trekken , en tot een rechtſchapeſſen licchaam te brengen.

H E T
TOONEEL
V A N
S T A A T
der Roomsche
KEISEREN.

I.

KAJUS JULIUS CÆSAR:

van Brutus aangedreven om naar den Raad te gaan ;
doch van Kalfurnia tegen gehouden.

MEt uw bedrijf begint ons keiserlijk tooneel ,
Vorst *Julius* ; wy sien u levens laatste deel ;
En afscheid van uw *vrouw* : wiens tranen en gebeden
U telkens stooren in het luyf'tren naar de reden
Van deese *raatsheer* , die soo listig wederlegt
Al't geen de liefde , in haar bekommeringen , segt.

Doch, 't is geen Brutus, die den keiser tracht te leiden
Daar hem sijn *moordenaars* , vol ongeduld verbeiden ,
Om , onder 't handelen van de oorlog met de *Parth* ,
Hem 't uitgetogen staal te wringen in het hart :
Maar 't *Noodlot* , hier met recht medogenloos geheeten ;
Dat sleept die *Cæsar* aen een diamante keeten
En breideld sijn verstand ; dus wat hy *hoord* of *siet*
Hy legt het avrechts uit , of hy geloofd het niet.

Het is dan ook vergeeffsch sijn sterfdag op te schorten.
Hy treed ten hofpoort uit om 't heldebloed te storten
Selfbinnen Romen , in het weêrloos vreêgewaad ,
Dat beter wierd geplengd in 't *barnas* , aan de *Eufraat* ;
Daar sag hy immers niet , op de oever van sijn leven ,
Sijn *waarde* Brutus hem de wreede doodsteek geven.

Julius] Soon van *Lucius Iulius Cæsar* ; en *Aurelia* , dochter
van *Kajus Kotta*. Siet , van deese , de Aanteekeningen op de
KEYSERINNEN , 12 bl.

Vrouw] *Kalfurnia* ; dochter van *Luc. Kalfurnius Piso* : van
wiens uitneemende liefde tot *Cæsar* , siet *Suetonius* , en *Plutar-*
chus.

Raadsheer] *Markus Iunius Brutus* , van de zamengeswoorene
gesonden tot *Cæsar* ; die (eenigins ook onpaffelijk sijnde) door
de.

CAIUS IULIUS CAESAR.

de waarzeggers en wicchelaers, en byzonderlijk de klagende *Kalfurnia* sich liet ophouden. Voorts was deese de voornaamste van *Cæsars* vrienden, en misschien sijn (hoewel onwettige) soon: gelijk in de *GALLERYE*, 47 bl. is aangeweesen!

Moordenaars] Alle Raetsheeren; doch onder dese de voornaamste gemelde *Brutus*; *Cimber Tullius*; weinig te vooren een vinnig verdediger van *Cæsars* hoofdbelangens; *Kajus Cassius Longinus*, *Publius Servilius Kaska*, enz.

Parth.] Een *Aziatisch* volk, sich onthoudende, verre over den *Eufraat*, omtrent de *Meders* en *Hyrkaners*, somtijts ook *Perser* geheeten: doch seer felle, en wel geduirige vyanden van *Romen*; als hebbende, weinig te vooren, haar veldheer *Kraffus*, met al sijn volk, verslagen; en sijn arendstanders weggenoomen. Siet *Florus*, 3 B. II. Hoofdst. *Plutarchus*, in *Kraff* enz.

Noodlot] Over wiens onfeilbaerheid en gewisheid de dichter *Seneka* (in *Edip.* 5 Bedr.) dus uitroept:

*Non sollicitæ possunt curæ
Mutare ratæ stammina fusi.*

Geen bekommerende sorgen kunnen eenige veranderingen geven in het sekere affspinnen van 's menschen levensdraad.

Vangelyken *Paterkulus*, schryvende van deese ter dood gaande vorst, 57 Hoofdst. *Ineluctabilis fatorum vis, cujus cum fortunam mutare constituit, consilia corrumpit.* Het onontworstelbaar geweld van het *Noodlot* bederfd sijn raadslagen, wiens levensloop sy te veranderen vastgesteld heeft. Doch hoord liever *Manilius* spreken (4 B. der *Sterrekund.*)

*Ille etiam celo genitus, caloque receptus.
Quum benè compositis victor civilibus armis
Fura togæ regeret, toties prædicta cavere
Vulnera non potuit; toto spectante Senatu,
Indicium dextra retinens, nomenque cruore
Delevit proprio, possent ut vincere fata.*

Ook *Julius Cæsar* (wegens *Venus*, *Eneas* moeder) uit den hemel gesproten, en weder in de selve (na sijn dood) opgenoomen, terwyl hy, de tweespalt der burgerlyke wapenen beslecht

sijn-

sijnde, verwinner den staat bestierde, kon sich niet wachten voor de wonden, die so menigmaal hem waaren voorspeld. De verklikbrief houdende in sijn rechterhand, in het gesicht van den geheelen Raad, heeft hy sijn naam met eigen bloed uitgevaagd; alleen op dat het Noodlot sou meester blyven.

Ook had *Cæsar*, in den hemelschen dierriem, de Schutter tot sijn geboorte teken: welke wel dappere en gelukkige krijgsovertien maakt, doch haar te gelijk een rampsalig levensend toevoegt; volgens *Scaliger* over *Mant.* 4 B. der sterrek.

Cæsar] Ontrent deese naam sijn ontelbaare beuselingen van de vroegere en latere schrijvers op het papier gebracht. Myn gevoelen is, dat *Cæsar* een olifant beteekend; gelijk geslegt is in de Aantekeningen over de KEISERS. 11 bl.

Hoor] Te weeten de vermaaning van den ingewandschouwer *Spurina*; die hem waarschuwde dat den 15 Maart (volgens het ondergaan van het hemelsteeken, de Scorpioen, hem doodlyk geoordeeld, volgens *Plinius*, 18 B. 26 Hoofdst.) wel gekoomen, maar noch niet was voorby gegaan. Siet *Suetonius*, 81 h.

Siet] Een beeld, in sijn voorhuys staande; 't welke, so als hy ter deuren uitging, van boven neder storte, en aan stukken viel. Siet *Dio*, in gemelde B.

Harna] Sijn medalien (immers waar het onverschoonbaar van *Roomsche* Keisereu te spreken, en van hunne geldmunten niets te reppen) vertoonen of sijn Krijgsbedryven; te weeten het overheeren der *Gallien*, *Germanie*, *Britanje*, *Spanjen*, *Afrika* en *Azipten*: in de afbeeldingen van een staande *Victoria*, opgetechte Wapenstanders, neêrsittende Gevangene, enz. met het byschrift: IMPER ITER. &c. *Veldheer*, eens, *andermaal*, enz. of ook sijn Staatbedryven; als het bedienen van geestelijke ampten en waardigheden in de beelden van een Wicchelstaf *Hairtop*, *Wyquaft*, *Waterkruik*, en ander Offergereedschap; *Stoel van Staat*, *Bundelbylen*, enz. met de letteren: PONT. MAX. *Opperpriester*, AUG. *Wicchelaar*, DICT. PERP. *geduurige Opperregent*, enz. Siet myn ONTWERP, 64 enz. bl.

Waarde] Tegens welken (terwyl men hem, van alle kanten met bloote pookken aanviel) in de Grieksche taale dit sijn laatste woorden waaren: *Gy hier ook, mijn soon?*

II.

KAJUS OKTAVIUS AUGUSTUS :

vergevende Cinna zijn verraderlijken aanslagh.

De schrandere tekenaar, wiens lust geen last'ren doofd,
Had van *Oktavius* iet ongemeens beloofd.

Ei, bad ik daaglijks, set hem op een *staatswagen*;

Doe, door het juychend heir, gebluste wapens dragen,

En 's vyants hopman, niet so moedig als voor heen,

Met ys're boeijens, door albeste boogen treen.

Vergunme Kleopatre, in marmer uitgehouwen,

Bekreeten, voor de voet des keisers aan te schouwen,

Wiens schoonen *erm*, tot aen de poesse schouder bloot,

De krullende adders draagt, de uitvoerders van haar
dood.

Neen, sprak hy, 't sleepen der *verwonnene* oorlogshelden.

Is 't minste dat August eu zijn bedrijf moet melden,

En 't slechtste voorwerp van een schilderende naald :

Maar, sie hem daer hy van zijn gramschap segepraald,

Sijn woede teugeld, en, in plaats van yflijk *moorden*,

Den myteling ontsield met minnelijke woorden;

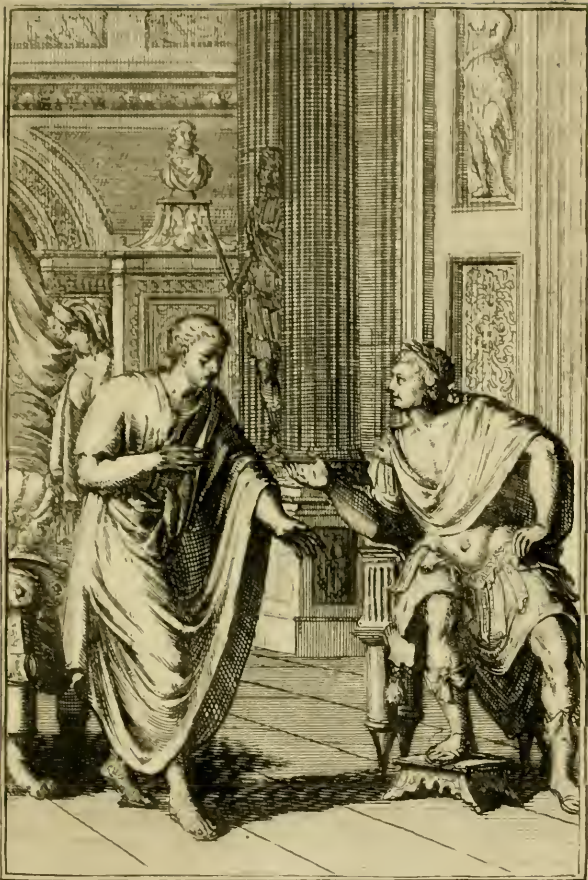
De ondankbre *Cinna*, die de wreedste dood verdient,

Het schelmfch besluyt vergeeft, en aenneemd al een
vriend.

'K beken mijn ongeduld voldaan, en mijn begeeren :
Geen zege grooter als sich selve te overheeren.

Oktavius] Soon van *Kajus Oktavius*; en *Attia*, dochter van *Mark. Attius Balbus*, en *Julia*, *Cæsars* suster; welke derhalven was oudoom van deese keiser.

Staat(wagen)] Op wat wijze de *Roomfche* veldheeren, na het verwinnen hunner vyanden segepraalende (te weten, door opgerichte praalbogen rydende, staande (niet sittende) op een goude wagen, van vier witte paarden getrokken, en de gevangene krijgsoversten, met ketenen overladen, en gebonden, tusschen de gedragene zegeteekenen, voor sich drijvende, enz.)

CAIUS OCTAVIUS AUGUSTUS.

Rome plechtelijk inreeden: wetenwe uit *Liuius*, *Plutarchus*, *Ouidius*, en andere fchrijvers; behalven de keiferlijke Medalien, en opgefochte brokken van konftig uingehouwe Marmerfteenen.

Erm] Wy volgen *Propertius*, 2 B. 9 D. in deefer voegen fprekende:

*Brachia fpectavi facris admorfa colubris,
Et trahere occultum membra foporis iter.*

Ik heb de aan *Ifis* geheiligde flangen aan de armen van *Kleopatre* gefien, en haar zelfs als van een aangenaame flaap bevangen. Doch of fy door een slang, of alleen door het aanraaken van eenig vergif, is omgekoomen, onderfoekenwe in de GALERYE, 107 bl.

Vervonnene] Siet fijn verwinningen op de geldmunten, en medalien; welke door de beelden van *Victoria*, gevangene, wapentronken, zee zegeftandaaren, enz. ons doen gedenken aan het overheeren der Keifermoorderen, *Brutus* en *Kaffius*; de ongelukkige wrecker van fijn rampfalgige vader, *Sextus Pompejus*; de verbafterde *Markus Antonius* met fijn trotfe *Kleopatra*: voorts het bemagtigen van *Armenien*, en *Galatien*; *Geten* en hunne gebuiten; *Germanje*, *Dacien* en *Pannonien*; *Egipten*, *Sicilien*, en *Afrika*, nevens de vermogenfte gedeeltens van de *Gallien* en *Spanje*: voegende fich het opschrift naar de fin en inhoud der afbeeldingen; als: IMP. *Veldkeer*, cenz, andermaal, enz. ARMENIA CAPTA; *Armenien overbeerd*; DE PARTHEIS, *wegens de Parthen*: CIVIBUS, ET SIGN. MILIT. A PARTH. RESTIT. of RECUP. *De gevangene burgers, en verlorene veldteekenen van de Parthen fijnde verkreegen*: ASIA RECEPTA; *Afien fijnde herwonnen*: ÆGYPTO CAPTA; *Egipten vermeestert fijnde*: HISPANIA RECEPTA; *Spanje fijnde herkrege*; enz.

Siet ook vorders, behalven de ftaatbedryven, fijn bedieningen van geestelijke en wereldlyke Ampten en waardigheden, afgebeeld door allerhande Offertuyg ftoel van Staat. enz. hebbende de volgende opschriften: AUGUR, *Wicbelaar*; PONTIF. *Hoozepriester*, en PONT. MAX. *Opper hoozepriester*; III VIR R.P.C. *Drieman tot herftellinge van den Staat*; COS. ITER. enz. *Burgemeester meermalen*; TRIBUNIT. POTES. *Van Wijkmeesterlijke mogenheid*: een titel van deefse Keifer,

ter-

terwyl hy de aangebodene waardigheid van DICTATOR, op zijn knyen leggende, van sich weerde, staatkundelyk uitgevonden, en, tot XXXVII reifen, gebruikt. *Tacitus*, Ann. 1 B. 2 en 9 h; en 3 B. 56 h. *Paterculus*, 2 B. 89 h. *Dio*, 53 B. *Suetonius*, 52 h.

Aanmerk ook aldaar eindelijk zijn grootsche en brommende Eeretitelen; als die troefe van AUGUSTUS, *Vermeerde. Paterculus*, 2 B 91 h. *Dio*, 53 B. *Suetonius*, 7 h.) die vriendlyke van PATER, *Vader*; en weder PATER PATRIAE, *Vader des Vatterlands*. *Florus*, 4 B. 12 h. *Seneca*. de *Clement*. 1 B 14 h. LIBERTATIS P. R VINDEX. *de Wreeker van de Roomfche vr*) *h. id*; en de bovenmenschelyke van DIVI. F. *Soon van de vergode Iulius* (van wiens vergodinge *Suetonius*, 88 h. *Dio*, 44 B. enz.) ja self DIVUS, *Vergode* (met welke die van *Augustus*, in zijn beteekenis teenemaal overeen komt; volgens *Florus*, 4 B. 12 h enz.) *Dio*, 56 B. *Plinius*, 2 B. 25 h. enz. Siet myn ONTWERP, 17, enz. bl

Mooroen] Daarom segt *Klaudianus*, op het Burgem. van *M. Theod.*

Peragit tranquilla potestas

Quod violenta nequit.

Een facht geweld voerd uit het geen een ongestuyme niet magtig is te bewegen.

Cinna] *Kneus Kornelius Cinna*, de Groote, soon van *Luc. Kornel Sulla*, *Fauftus*; en *Pompeja*, dochter van den rampfallygen veldheer *Pompejus* de Groote Van wiens wraakgierige toeleg op het leven van de rustfoekende Keiser *Augustus* (behalven *Dio*, in zijn 55 B. want hier af swijgt *Suetonius*) *Seneca* in het 1 B. van de Goedertierenheid, 9 Hoofst. wijdlopig handeld. hoewel aldaar stellende (om de fachtmoedigheid van de jonge *Nero* quansuis te pluymstrijken) dat dit eer een vermoeide wreedheid. na fo veelerhande moorden en bloedstortingen, behoorde genoemd te worden. Alwaarom ook de dichter *Senek*. in gemelde *Oktav. 2 Bedr.* dus van die Keiser doet spreken:

Ille, qui meruit, pia

Virtute, caelum, divus Augustus, viros

Quot interimit nobiles, juvenes, senes,

Sparsos per orbem.

Die vergode *Augustus*, die met zijn deugdzaamheid den hemel verdiende, hoe veel edelen, so jong als oud, heeft die niet door de geheele wereld doen ombrengen!

KLAU-

III.

KLAUDIUS TIBERIUS NERO,

door een slang, van de mieren opgegeten,
vermaand.

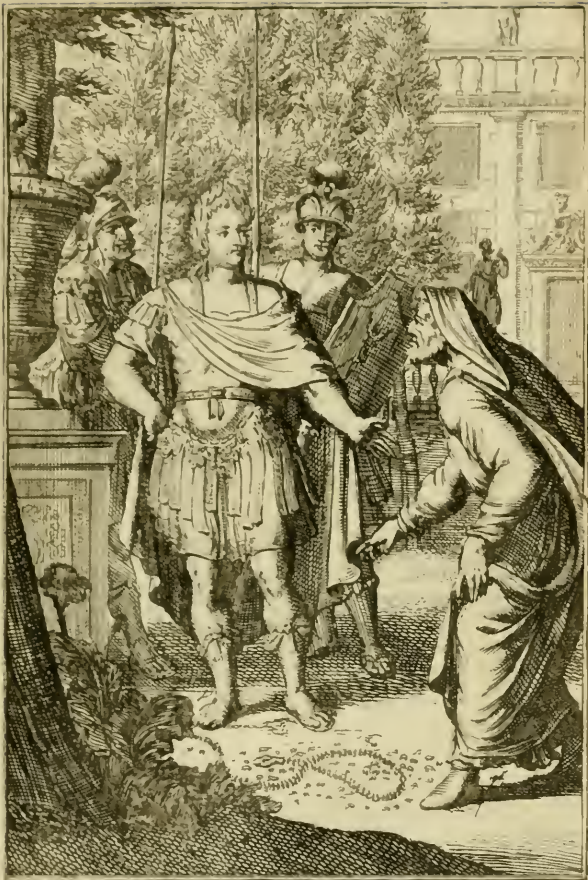
HEt overschot en los geraamte van een slang,
Der mieren tijd verdrijf, maakt deese *keiser* bang,
'*T gewormte*, al knagende aan dit rottige gebeente,
Aanfiende als 't voorspook van het dart'len derge-
meente,

Dat dan een Vorst bemind, dan bitterder als roet,
Hem weder haat, en moord, en op sijn affchen woed;
Dat of geweldig heerscht, paleisen dreigt te plondren,
En haar verwarde stem doet door de tempels dond'ren,
Of voor de rijkstroom kruypt, en op de knyen sit,
En, als een bloode slaaf, de gulde staf aenbid.
Dit snijdt hem door het hart, en krabt in zyn gewee-
ten,

En haalt sijn *euveldaên*, op *Kaprea* vergeeten,
Doch door de wellust, eer gekoesterd als gestikt,
Ten ruimen boesem uit; waar voor hy beeft en schrikt.
Hy kan niet verder gaan in weêrwil van sijn poogen,
Sijn *stedebouder* self vertoon'd sich voor sijn oogen,
Eerst aangebeên, en op den hoogsten top gebeurd.
En naderhand verschopt, en langs de straat geseurd.
Wat raad? de onnutte reis naar *Romen* uit te stellen,
En 't ruw gepeupel, met sijn bysijn, niet te quellen.

Keiser] Soon van *Tiberius Klaudius Nero*, en *Livia*; voorts
broeder van *Nero Klaudius Druſus*, wegens sijn *Duysche* krijgs-
tochten alom vermaard.

'*t Gewormte*] *Suetonius* verhaald dat dese *Keiser* gewoon
was met een oude slang sijn ledige tyd te verdrijven, en den
selven uit sijn eigen hand te spijsen. Vorders dat hy, na lang
dra-

CLAUDIUS TIBERIUS NERO.

dralens, sich na Rome begaf; doch, in het gezicht van de stad, weder te rug keerde: vindende zijn slang van de maeren opgegeten, en daar op van de voorspellers hoorende, dat hy sich voor het gemeene volk had te wachien. Siet zijn 72 Hoofst.

Kruypt] So schrijft *Livius*, by *Lipsius* (Staatkund. 4 B.) *Hæc est natura multitudinis, aut servit humiliter, aut superbè dominatur.* Dit is de eigenschap des volks; het diend nederig, of het heerscht verwaand en hoogmoedig. *Nihil in vulgo modicum* (voegt daar *Tacitus* achter, by gemelde staatkundige) 'T gemeen houd geen middelmaat.

Evenveltaên] Bestaande meerendeels in een verwaande godloosheid, een toomelooze wreedheid een onverfadelyke dertelheid, en een buytenspoorige dronkenschap. Siet *Suetonius*, 43 *Tacitus*, Jaarb. 6 B. Keis. *Juliaan*, in zijn Schimpfch. en voor alle *Schook*, in *Tiber*.

Onder *Augustus* evenwel is hy, voor het ontfangene Keiserrijk, in de oorlogen seer dapper en gelukkig geweest: te weten slaande de *Rhatiërs*, *Pannoniërs*, *Illyriërs*, *Dalmaters*, en behalven de *Cantabers*, noch verscheidene volkeren van *Germanje*. Siet, *Suetonius*, 9 h. *Paterculus*, *Dio*, enz

Maar Keiser geworden sijnde, heeft hy steeds door onderbevelhebberien geoorlogd: vermeersterende *Kappadocië*, en haar Koning *Archelaus*; de *Swaben*, en haar bevelhebber *Maroboduus*; de *Getulers*, in *Afrika* stropende, enz. tot dat hy eindelyk, na het ongelukkig overlijden van *Drusus*, en *Germanicus*, tot de gemelde euveldaaden vervallen is.

De gedenkmunten beveltigende het gesegde, vertoonende cierlyke Wapentronken en prachtige Zegewagens; nevens Lauriekroonen, Scheepsroeren, Vredestaven. enz

Op deese bespeurd gy ook de gewoonlijke Ampt en Eeretiteln, als AUGUR, PONTIF. en PONTIF. MAXIM. IMP. enige reifen; COS. niet dikwyls; TRIB.POT. meermaalen, enz. DIVI AUG F. *Soon van de vergoete Augustus*, enz. maar nooit evenwel PATER PATRIAE: dewyl hy die deugdelyke pronknaam, nevens de titel IMPERATOR, als Voornaam, nooit heeft willen aanneemen. Siet behalven *Suetonius*, 50 h *Dio*, 57 b. de KEISERS 35 bl. Selfde aangeerfde bynaam van AUGUSTUS is van hem, volgens deese

deefe fchryvers, seer felden gebruikt; hoewel deselve op alle medalienen geldmunten ons bejegend.

Vorders is het mede opmerkelyk, het geen de Liefhebbers der aloudheid anteekenen, dat *Tiberius*, hoewel een geruymen tyd geregeerd hebbende, in silver, by den Ampttitel, PONTIF. MAXIM. Opper hogepriester, altyd bynaar een en het selve beeldenis (te wecten een sitend Staatsman) is voegende: waar af (als van honderd andere diegelyke afbeeldingen) sy midlerwylen de reden laten opdelfen aan die sy deefe aanmerkinge, in hunne schriften mededeelen.

En eindelyk is het aanmerkeus waardig (om dat daar af ook de reden ons is onbekend) dat men hem so dikmaals, op de gedenkmunten, blootshoofds, en sonder laurierkroon, siet verschynen; daar hy by naar felden sonder deselve, voornaamlyk by quaad weder, voor den dag quam; als gelovende, gelyk *Suetonius*, 69 h. getuygd, dat de laurierbladeren van den bliksem niet aangeraakt noch geschouden worden.

Kaprea] Een seer klippig eilandeken, niet seer verre van *Napels* afgelegen; op welke *Tiberius* het prangen van sijn knagend gemoed, met ongeoorlofde genuchten en verfoeyelyke vermakelykheden te vergeefs poogde te stillen. Maar *Miserrima comes semelutis* (legt by seker schryver, de Keiser *Julius*) est *pristina crudelitatis memoria*. Het geheugen der verledene wreedheden is des ouderdoms rampsaligste gefellin. Siet deeses wreedaards eigene sendbrief by *Tacitus*, 6 laarb. 6 hoofdst. en *Suetonius*, 66 hoofdst.

Steaekouder] *Kajus Elius Sejanus*; het grootste voorbeeld van alle Vorsten dienaars; die de geest van sijn heer op het gemelde eiland, met mindere oefeningen belemmerende, de sorg van het ryksbestier geheel naar sich poogde te trekken. Doch siet hem in het eind plotelyk uit des Keisers gunst gevallen, veroordeeld, omgebracht, en van de gemeente, gelyk een hond, langs de straaten van *Rome* gesleept, by *Dio*, 58 B. (*Tacitus* heeft ons hier begeven) *Seneca*, van de Gerusth. 1 B. 11 Hoofdst. en voornaamlyk *Juvenalis*, 10 Schimpd.

IV.

KAJUS GERMANIKUS, Kaligula :

in de gedaante van Jupiter aangebeden.

GY scepterdragers , is de staf , dat edel goud ,
 Van God, der vorsten vorst en hoofd, u toevertrouwd,
 Op dat u klein geweld sijn mogenheid trotseere ,
 Sijn blikfemen verachte , en onbesuyft braveere ?
 Hoe durftge een beeldtenis , naar uw gelaat gesneên ;
 Met vreemde toestel , en spoorloose plechtigheên ,
 Oprechten in het choor der godgewyde *temp'len* ?
 Of heeft de vleyery , die , knielende op de dremp'len,
 De wierook offerd met een loose nedrigheid ,
 Het brein betoverd ; en u schandelijk misleid ,
 Gelijk *Vitellius* , die *Kajus* hier doet brommen ,
 En met de *staatsiekleên* der goden sich vermommen ?
 Of kend gy geene God , voor hy 't onheyligd huys
 Tot puin maale , en u beeld verplettere tot gruyts ?
Salmoneus storte , door de selfde vuyft geslagen ,
 By Elis , op de brug van koper , uit sijn wagen ,
 Jupijn nabootsende , in het dond'ren op 't metaal ,
 En aengebden in sijn trotse zegepraal ;
 En deese Kaius heeft geen mind're straf genooten ,
 Van d'hoftrauwant verraên, gevangen, en doorstooten.

Temp'len] Te weeten binnen *Jerusalem* , stellende , door *Kajus Petronius* , aldaar het beeld van *Jupiter* ; volgens *Jordanes* , I B. van het vervolg der regering van *Rome*.

Vitellius] Vader van *Aulus Vitellius* , na *Orho* het Keiserrijk bestierende. Welke , om de reeds gedreigde dood te ontvluchten , in een gering gewaad , al schreijende , allereerst deesen Keiser aanbad , met de naam van God begroete , en met wierook vereerde. Niet sonder vrucht : want hy niet alleen hem

CAIUS GERMANICUS, Caligula.

hem begenadigde, maar ook zelf onder zijn voornaamste boesemvrienden stelde. Dit was dien pluymstrijker, dien hy vroeg of hy zijn samenkomst, en vereeniging met de *Maan* niet had aangeschouwd. Welke, met een gemaakte verschriktheid, zijn oogen neerwaarts slaande, daar op, al bevende, antwoorde: *Heere, u lieden goden alleen is het geoorloofd makander te sien.* Siet *Dio*, 59 B.

Kajus] Soon van *Germanikus* en *Agrippina*; gemeenlyk *Kaligula* (laarsmannetje segt *Outaan*) geheeten; om dat hy in het leger, onder de gelaarsde krijgsknechten, was geboren. Doch siet, van deese (hem haatelijke) schendnaam, de **KEISERS**; 14 bl.

Wat vorders zijn Krijgs of Staatbedryven aangaat, die zijn van geen, of seer geringen waarde. Want hoewel hy tegens de *Swaben*, *Germaners*, en andere volkeren aan den *Rhyn*, en ontrent den *Oceaan*, wel groote oorloogen voornam, so is doch niemandal als ongehoorde spoorloosheid van hem uitgevoerd.

Daarom vind ik ook op zijn gedenkpenningen niet anders als zijn drie lieve sustertjes, **AGRIPPINA**, **DRUSILLA** en **IULIA**; zijn mishandelde broeders, **NERO** en **DRUSUS**; zijn rampzalige moeder, **AGRIPPINA**; en eindelijk zijn brave vader **GERMANIKUS**: of mede wel Tempelen, Offergereedschap, en self geheele Offerhanden (want dit Keiserlyk ondiert geduirig met de titel van **PONT. MAX.** voor den dag is komende) en eindelyk somwylen eenige krygsknechten, of een **ADLOCUTIO**, en Aanspraak tot deselve.

Ondertusschen is by ons wel de gemeenste van alle de sijne (die niet seer veel in getalle zijn: aangesien de *Roomsche* Raad na deeses dood, om dus alle geheugenis weg te neemen, zijn medalien en geldmunten teenemaal brak en verfmolt: welke stoffe echter *Messalina*, de weelige vrouw van *Klaudius*, daar af verscheidene afbeeldingen van den toneelspeelder *Mnesier*, haar boel en oppasser, doende gieten, tot geen beter voorwerp gebruikte *Dio*, 60 B.) welke het beeld is dragende van een sittende **VESTA**; een godinne van het vuir (of liever het vuir selve) gelyk men weet, door maagden, *Vestaalen* geheeten, nacht en dag opgepast en gediend. En waarom deese godin? om dat hy was, so we gesegt hebben

PON,

PON. MAX. *Opperhoogepriester*; wiens ampt en plicht, onder andere, is geweest deese geestelyke dochteren naar behooren uit te kippen, aan te neemen, en, in onbetaamlyke feitlykheden betrapt sijnde, te bestraffen. Siet *Plutarchus* in *Numa Pomp Fabius Pictor*, by *Gellius*, 2 b. 12 h. *Festus*, enz.

Eindelyk merk op eenige sijner ook aan de letteren PRON. of PRONEPOS AUG. *Nanceef van de Keiser Augustus*; gelyk op die van sijn vader *Germanikus*, DIVI AUG. N. *Neeff van de Keiser Augustus*: te weeten door *Tiberius*, van welke hy, volgens bevel van *Augustus*, als soon is aangenoomen geweest; gelyk die, door bemiddeling van sijn staatkundige moeder *Livia*, van *Augustus* was aangenoomen. Siet *Dio*, 55 B. *Suetonius*, in *Tiber* 15 h.

Saat siekleen] Dan verciert met het drinkvat en de spiets van *Bacchus*, dan met de slangestaf van *Merkurius*; en dan met de drietand van *Neptunus* dan weder gewapend met de knods van *Herkules*, of de bliksem van *Jupiter*. Voorts dede hy de hoofden der gode-beelden afwerpen, en de gelijkenisse van het sijne daar weder op setten. Eindelyk, de kerk van *Kassor* en *Pol-lux* tot een voorhof verbouwd hebbende, ging hy dikmaals tusschen de beelden van deese twee goden staan, om aangebeden te worden. Doende aan hem offeren pauwen, kalkoenen, faisanten, en allerhande vogelen van groote waarde, van het volk; dat hy somwylen met het nagebootst gedruys van donder en bliksem verschrikte. Siet weder *Dio*, 59 B en *Suetonius*, 22 Hoofdst.

Salmonetus] Koning van *Elis*; die, over een koperen brug, dwars over die stad geset, rydende, met brandende roortsen in sijn vuyft, in het donderen en bliksemen *Jupiter* poogde na te bootsen: doch van de selve met de bliksem wierd dood-geslagen, en daarop hellewaart gesonden. Siet *Virgilius*, 6 B. van *Eneas*.

V.

TIBER. KLAUDIUS DRUSUS,

voor de Raad Nero tot soon aannemende.

IS dan uw *Messaline*, ö *Klaudius*, gedood,
 Om dus t'hertrouwen met een *slimmer* echtgenoot;
 Uw *soon*, wel eer soo waard, nu, sonder achterdenken,
 Sijn recht te ontrooven, en lachertig weg te schenken
 Aan deesen jongeling, dien vreesfelijken *slang*
 Gebooren tot uw val, en Romes ondergang?
 Kund gy, *verwijfde* vorst, uw kinderen verlaaken,
 Om by die grootsche vrouw u aangenaam te maken?
 Wat vruchten pluktge toch van haar genegenheid,
 Die valsch en trouweloos u daaglijks lagen leid,
 Om u te ontweldigen de gulde rijkslaurieren,
 En, met die pracht, haar soon *Domitius* te cieren?
 Hier staats, en peinst alreeds hoe best de tijd gekort,
 En kan niet rusten voor die *Cesar* keiser word.
 Beef, *Klaudius*, heeft sy een middel uitgevonden.
 Ik sie haar stout genoeg om doodlijk u te wonden,
 Of met een helsch vergif te helpen aan een kant.
 De kroonsucht acht geen deugt, en past op eer noch
 schand;
 Ja, magtse 't ampt, waar sy na rekhalft, eens genieten,
 Met die te *sterven*, sal haar nimmermeer verdrieten.

Messaline] Dochter van *Mark. Valerius Messala*; wiens on-
 beschaamde geilheid, en weergaloofse ongebondenheid van de
 scherpe *Furvenalis* (in het 6 schimpd.) niet weinig word gehek-
 keld: doch wanneer het met haar hoereryen te verre liep isse
 in de luthoven van *Lukullus*, door het bevel van *Klaudius*, met
 het staal omgebracht. Siet *Tacitus*, 11 Jaarb. 38 Hoofdst.
Diq. 60 B. *Suetonius*, 26 Hoofdst.

SERVIVS SVPICIVS GALBA.

Slimmer] *Julia Agrippina*, dochter van *Germanikus* en *Agrippina*; weleer de schandelyke bysit van haar broeder *Kaligula*. Trouwde eindelyk aan haar eigene oom, deesen Keiser; welken sy, met haar dertele liefkosingen, so wiste te misleiden, dat hy *Nero* (haaren soon uit *Domitius*) aannam, sijn eerbare dochter, *Oktavia*, deesen ten huwelyk gaf, en sijn eigene soon, *Britannikus*, te voren so teder bemind, achter deesen stelde. Welke verwyfde dwaasheid hem het leven koste op dien tyd, als hy gedachten had sich van haar te ontslaan. Siet de genoemden *Tacitus*, 12 Jaarb. 25 Hoofdst. *Dio*, 60 B. behalven *Suetonius*, 39 Hoofdst.

Britannikus] In sijn tweede Burgemeesterschap, uit *Messalina* gebooren, en, ter gedachtenis sijner verwinningen van de *Britten*, alsoo genoemd. Deesen, noch klein zynde, plagt hy op sijn erm te neemen, en in sijn schoot te setten; en dus, of in de vergaderingen, de soldaten; of in de speelen de gemeente te beveelen. Siet *Sueton.* 27 Hoofdst. en het Byvoegsel der KEISERINNEN, 74 bl.

Slang] *Messalina*, noch Keiserinne, eenige gesonden hebbende om in het heimelyk *Nero* te verworgen, wierden de afgesondene, by de slapende jongen, te rug gehouden, en weg gedreven, door het gesicht van een slang, die sich ontrent het oorkussen schielijk vertoonde. Siet *Tacitus*, 11 Jaarb. 11 Hoofdst. *Dio*, 61 b. Op welk bysonder voortteeken *Nero* naderhand sulc een roem droeg (vast gelovende dat hem dit iets groots en ontsaggelyks voorspelde) dat hy, ter gedachtenis, een slang, nevens sijn afbeeldinge, op verscheidene medalien liet stellen: ja langen tyd den afgestroopten huyd, in een gouden ring, aan sijn rechter arm droeg. Siet *Suetonius*, 6 Hoofdst.

Verwysde] Van sijn oorlogsdaden evenwel getuygen ook *Dio*, 60 b. *Suetonius*, 17 h *Viktor*, enz. en de penningen; verbeeldende de gewiekte *Victoria*, verscheidene veldteekenen, en schilden, prachtige zegeboogen, enz. en nevens haar de letteren: DE BRITANN. *Wegens Britanje*, van hem beoorlogd verwounen, en gezegepraald.

Voeg by de krijsbedrijven ook sijn milddadigheid aan den *Roomschen* staat beweesen, deselve met spys en drank in haare nood ondersteunende; terwyl hy het koorn, uit de overzeesche landschappen gehaald, binnen *Ostia*, *Romes* zeehaven,
naar-

naastelyk versamelde; en het water, uit de rivier *Anio*, de Blauwe bron, en elders getrokken, door groote buyfen naar de stad leide. Siet *Suetonius*, 18, en 20 h. *Dio*, 60 b. *Orosius* 7 b. 6 h. *Viktor*, enz.

Dit sijn de redenen dat wy op sijn geldmunten vinden de godinne *Ceres*, een Korenvat, Hoorn van Overvloed, Eikenkrans, geteekend: OB CIVES SERVATOS, *wegens het ontzetten der bekomanerde en verlegene burgerye*, enz.

En, aangesien hy ook na sijn dood, van sijn ombreugers in het getal der goden is gesteld; so siet men op de selve ook godekarren, met dit bylschrift: DIVUS CLAUDIUS AUGUSTUS. Siet de genoemde schryvers, en voor alle *Juvenalis*, 5 schimpd. *Seneka*, in sijn overgeestige *Apokolocintosis*.

Domitius] De naam van *Lucius Nero*, eer hy tot het stamhuys der *Klaudien* was overgegaan: welke hy ook dikmaals dreigde te herneemen achterlaatende die van *Klaudius*. Siet de gemelde schryvers.

Cæsar] Deese naam beteekend hier geensins de oppergesaghebbing: sijnde alleen een pronknaam van de soonen, en neven der Keiseren, tot dat hooge ampt voorgeschiedt, en verklaard. Siet de KEISERS, 33 bl.

Sterven] Immers heeft haar dwaase staatsucht sich so verre vervoerd, dat sy (gewaarschuwde sijnde, van een sterrekijker, voor de wreedheid van haare *Nero*) onbeteuterd uitriep: *Occidat, modò imperet*. Mag hy slechts regeeren, dat hy vrylijk my doode! Siet *Dio*, 61 B.

Leer vorder, uit dit tafereel, de waarheid van het geen *Seneka* (in sijn *Hippolyt.*) van de quade vrouwen doet seggen:

Dux malorum femina, & scelerum artifex.

Een boos vrouwmensch is de aanvoerster van ongemakken, en een konstige uitvinder van schelmeryen.

VI.

LUCIUS DOMITIUS;

naderhand

KLAUDIUS NERO:

sich vermakende met het brandend Romen.

Hy spreekt:

Weêrgadeloose vlam, die *Trojes* val verbeeld;
 Nooit heb ik haar so schoon gesongen of gespeeld;
 Noch de elpe *lier* dêe my de brand soo krachtig hooren,
 Als nu de duystre nacht doet *sien* van deese tooren!

Hier stort een tempel met een yffelyke krak;
 Daar braakt het hof een zee van vonken uit haar dak,
 En toond ons een geraamd van koninglyke muiren,
 Geschonden en gesloopt, door 't woên der Grieksche
 vuiren.

Bedriegtme 't oog, of sien ik *Pyrrhus* hier, begruyft
 Met stuyvende asch, en, met een fakkell in de vuyft,
 De Koning soeken, daar hy voor de soenaltaaren
 Der Huysgoôn knield, omheind van weereloose schaa-
 ren?

Hoor ik *Kassandra* niet, in 's wreeden *Ajax* magt,
 Geboeid, by 't hair gesleept, mishandeld, en verkracht?
 Of is 't de *Tiber*, die sijn hoofd steekt uit de baaren,
 Om sijn vernoegen met mijn sielvermaak te paaren?
 Hy wenscht, als Rome sich vertoond in *Trojes* schyn,
Scamander in dit spel of *Simois* te zyn.

Doch, 'k ben voldaan, terwyl de smook de vreugd komt
 stuyten,

Delucht beswalken, en myn grootsche schouwburg
 sluyten.

LUCIUS Domitius, mox Claudius NERO.

Trojes] *Nero*, de soon van bovengemelde *Agrippina* en *Kn. Domitius*; soou van *Luc. Domitius de Roôbaard*, en *Antonia* de oudere, wenschte dikmaals by sijn leven *Rome*, en met een het geheele ryk, te sien vernield: noemende daarom den *Trojaan,chen* Koning *Priamus* seer gelukfelig, die sijn vaderland met het rijk had sien te gronde gaan. Waar op hy ook de stad, op verscheide plaatsen, liet aansteeken; terwyl hy, boven op de toren van *Mecenas*, sich met de schoonheid der vlammen vermaakte, en, in toneelgewaad, de brand van *Trojen* helder op song. Siet *Dio*, 62 B. *Sueton.* 38 Hoofdst. *Tac.* 15 Iaarb 38 Hoofdst.

So versot was hy ook (volgens *Suetonius*, 11, 22 en 24 h. *Dio*, 61 B.) behalven het Schouwtoneel, en het snaarenspeel, op den Renbaan, en het wagenmennen; alwaarom wy, op sijn gedenkmunten so dikmaals aanschouwen Renbaanen, Wagenmenners. en Paarden, Toontafelen, enz. met de letteren: C E R. Q U I N Q. *Vyfsaarige speelen*; of de naamen der Schermers en Wagenmenners.

Anders ontmoet ons niet veel bysonders op deselve; behalven de *Victoria ARMENIAC* door *Korbulo* in *Armenien* bevochten. *Suetonius*, 40 h. en de geslootene tempel van *Janus*, dus omschreven: PACE P. R. TERRA MARIQ. (op andere UBIQ.) PARTA IANUM CLUSIT; hy sloot *Janus*; hebbende all. rweegs, te water en te lande, de vree voor het Roomsche volk verworven. *Suetonius*, 13 h. enz.

Lier] In welken hy so grooten behaagen had, dat men hem, self op het tooneel opentlijk voor het volk op de telve sag speelen. So dat hy ook, aler hy, na so veel bedrevene gruwelstukken, *Rome* verliet, voornam naar *Alexandryen* in *Egypten* te reisen, en aldaar met dit snaarenspeel de kost te winnen. Siet *Juvenal.* 8 schimpd. en *Dio*, 63 B.

Sien] Deese brand schrijft *Suetonius* om beters halven gesticht te sijn van *Nero*; hebbende een weersin in de mismaakte rompen der ouwerwetsche gebouwen, en de onnodige kromten en oncierlyke engten der wegen en straaten: om so bequaame gelegenheid te hebben van de stad met schooner zimmeragien, en netter afdeelingen te versien. Ia self *Tacitus* getuygd (15 B der jaarreg. 38 Hoofdst.) dat men niet wel weten kan of deese brand by toeval, of door een aanslag van dee-

deefe is geschied. Want hy was, op de seive tyd, aan zee, binnen de stad *Antium*, en begaf sich niet na *Rome*, voor by verstond dat het vuur sijn behuyfinge begon te naaken. Het is de pyne waard den Schrijver self in te sien.

Pyrrhus] Siet het geen wy van hem seggen in de GALLERYE, 160 bl. achter *Anaromache*, en van het omkomen van *Priamus*, door sijn hand, aan het altaar, in het gesicht van het Koninglijk hof volk, *Virgilius*, 2 B. van *Eneas*.

Kassanara] Van haar gevangenis, en verkrachtinge. door *Ajax de Oiler*, in de verwoestinge van *Troje*, siet ook *Virgilius*, in gemelde Boek. Voorts van het geen sy verder geleden heeft, sie de GALLERYE, 152 bl.

Tiber] Door *Romen* loopende, genoegsaam uit de oude Schrijvers bekend.

Scamander] Een *Trojaanlsche* rievier, vloejende uit het bergte van *Ida*, eertijds *Xanthus* geheeten; welke ontfangen word van *Simoïs*, ook uit *Ida* stortende; terwyl dese langs de velden van *Troje*, by de voorberg *Sigeum*, sich neerwerpt in den *Hellepont*. Siet *Strabo*, *Mela*, enz.

VII.

SERVIUS SULPICIUS GALBA:

voor het leger Pifo tot soon aannemende.

De krijgsknecht sta my toe dat ik hier niets verbloem;
Hy luvsterd naar het *geld*, en naargeen heldenroem;
Het geld doet hem sijn lyf in storm of veldslag waagen,
En geensfins de *eikekroon*, belachelijk gedraagen
In vroegere eeuwen, toen de eenvoudige *Quirijt*
Slechts om een brave naam het swaard bond op de sijd.
Nu laat hy sich, in plaats van haastverwelkte kroonen,
Met duurzaam goud, vercierd met Keizers beelden, loo-
nen,

Wien hy by nacht bewaakt, by dage alom verseld,
Ontfiet, bemind, en diend gelijk een slaaf, voor geld.

Dit leerde *Galba*, tot sijn onherhaalbre schade,
Die, te onbedachtzaam, met sijn *wrekheid* ging te raade;
Self op die tyd, wanneer hy *Pifo* steld ten toon,
Als wettige erfgenaam en aangenoome soon,
Voor 't morrend leger, reeds door *Othos* konst aan
't muyten,

En in het harnas, om die dwaase keur te stuyten
Tot voordeel van haar vriend, dien loosen jongeling,
Die's ruiters liefde en gunst met silv're netten ving.
Demildheid, op haar schat hoogmoedig, en verwaaten,
Baand, by den krijger, best de weg tot groote staaten.

Geda] Hier afspreekt *Lukanus*, 10 B. der *Farsal.* oorsl.

*Nulla fides, pietasque viris qui castra sequuntur,
Venalesque manus: ibi fas, ubi maxima merces.*

by die 't leger volgen is noch woordhoudinge, noch deugd-
zaamheid; het is een magt die te koop is: en daar plaatst sich het
recht en de billykheid, alwaar het meeste loon is, *Ei-*

TIBER. CLAUDIUS DRUSUS.

Eikenkroon] Van de eikekroon is gesproken *POESYE*, 101 bl. en in de *OVERTOGT*, 36 bl. Doch onder de kroonen van de oude *Romeinen*, aan de dappere krijgsmannen opgedraagen, was ook behalven deefse die van gras: Deefse ontvingen de Veldheeren van haar soldaaten, wanneer fy een belegering hadden doen opbreeken; en was deshalven de meest geachte, volgens *Plinius*, 4 B. 16 Hoofdst. Alwaaron deefse de wijkmeester *Decius Mus*, weleer wierd opgedragen, na dat hy het *Roornsche* Leger, in de engten van den berg *Gaurus*, in *Kampanien*, had ontlet. Siet *Aurel. Viktor*.

Van dese kroonen schrijft *Plinius*, volgens sijn gewoonte 16 B. 4 Hoofdst. seer aanmerkelijk: *ô mores æternos*, segt hy, *qui tanta opera honore solo donaverint: & cum reliquas coronas auro commendarent, salutem civis in pretio esse noluerint: clarâ professione, servari quidem hominem nefas esse, lucrû causâ.* O seeden, een eeuwig geheugen waard, die sulck een groot werk met een bloote Eernaam beschonken; en niet gewild hebben (terwile fy andere kroonen, door de ryke stoffe van goud of silver, bekoorlijk maakten) dat het burgerlyk welvaaren op prys gesteld sou worden: waar mede fy baarblykelyk beleeden, dat het schandelyk was, voordeels halven, een mensch in het leven te bewaaren

Quirij] Of *Romein*; welke weleer die naam ontving van de *Sabynsche* stad *Cures*, na dat *Romulus*, na het verbond met *Tit. Tatius*, de *Sabynen* te *Romen* had ingenomen, en deefse met sijn *Romeinen* vermengd. Siet *Livius*, 1 B. Ten fy men wil dat de *Romeinen* worden *Quirijten* geheeten na hunnen eersten koning *Romulus*; welke fy *Quirinus* noemen naar een spiets (die hy, gelyk een soon van *Mars*, gewoon was te dragen) by de *Sabynen* gesegt *quiris*. Siet *Ovidius*, *Almanak*. 2 B.

Galba] Soon van de Burgemeester *Serv. Sulpicius Galba*, en *Mummia Achaica*. Siet de *KEYSERINNEN*, 18 bl.

Quam vorders veel te laat aan de regeering, hebbende reeds 70 jaaren. Want hy was, lange voor het ontfangen Keisers-ampt, eendapper en gelukkig oorlogsmann, so in de *Gallien* als in *Spanje*. Sulks getuygen *Plutarchus*, in *Galb*: *Suetonius*, 8 en 9 h. *Dio*, 64 h. *Viktor*, enz. en de geldmunten, geteckend: *HISPANIA*; *TRES GALLIÆ*, of *GALLIA*; enz.

nevens de afbeeldingen van Vrouwelyke aanzichten , Ryders ,
 1112 :

Vrekheid] Die by hem onverfaadelyk ; doch met eene by de soldaaten onverdraagelyk was ; aangefien hy defelve wel dikmaals fchenkagien , en uitdeelingen van krijgsgroof beloofde , maar nimmer het beloofde volvoerde . Self , in de aanneeminge van *Pifo* , geen gewag maakende van begiftingen . Siet de gemelde fchrijvers , en *Plutarch.* in *Galb.* Ia , hy ontfag fich niet tot de lijfchutbende , die geld quam eifchen , te seggen : *ik ben gewoon soldaaten te werven , en niet te koopn .* Siet *Dio* , in gemelde B .

Pifo] Segge *Pifo Frugi Licinianus* , een jong edelman , van goeden inborft , dien hy (gelovende dat men fo feer niet fijn ouderdom , als ook wel fijn kinderloosheid verachtete) fchielyk in het leger brocht , en , in de volle vergaderinge , als fijn foon en erfgenaam voorftelde . Doch tot fijn groot nadeel . Aangefien dit *Salv. Otho* geweldig farde , en aanhitste om , met de faamengefwoorene , hem op het lyf te vallen , en , in fijn hoogen ouderdom , om te brengen . *Sueton.* 20 Hoofdf , *Tacit.* 41 Gefchied . 41 Hoofd .

Deefe *Pifo* , geloof ik , fiet men , nevens den Keifer ftande , op de gedenkpenningen , welke een ADLOCUT. of plechtige *Aanpraak* aan de soldaaten vertoonen ; gelyk die van *Klaudianus* , in de *Gildon.* Oorl . *Statius* , Mengeling , 5 b . van *Bolan.* *Lukanus* , 5 *Pharfal.* van *Cæfar* ; en *Ammianus* , 20 b . 4 h . en 23 b . 5 h . en elders word befchreven .

Othos] Aan wien het krijgsvolk , door fijn mildadigheid omgekuypt zijnde , het keifertijk hebben verkocht . Siet *Dio* , 64 B . *Sueton.* 6 Hoofdf . Want hy had altijd gehoopt , dat *Galba* hem , en niet *Pifo* , tot foon fou aanneemen . Des hem de opgevatte fpijt tegens *Galba* oprooide : behalven dat fijn gemaakte fchulden hem genoegfaam rieden een gewichtig ftuk te wagen . Siet *Sueton.* 5 hoofdf .

VIII.

MARKUS SALVIUS OTHO:

sich selven doorsteekende.

Hy spreekt :

Neen , beter door mijn dood den oorlog *opgeschort*,
En 't bloed van eene alsof veel duysenden gestort !
'Khaat de overwinninge , en omhels 't ondankbre Ro-
men

Te vinnig tegens my met wreedheid ingenoomen
Als of ik *Cinna* was , dien sy met recht verdoemd,
Gelyke *Decius* haar burgervader noemd.
Gy pordme de eersten , in sijn staatsucht , na te stappen
Tot aan de yvoore stoel der Burgemeesterschappen ;
Ik peins vast om de rust en welvaart van het rijk,
Op dat de wereld my den tweeden stell gelijk.
Kan ik niet in het spits van 's vyands heiren dringen,
Noch *poelen* sluiten , met daar leevende in te springen
Om Romen in 't gevaar te ontsetten : ik doe meer
Als ik , op deese wys , haar dien , met dit geweer. :
Wel aan , myn vrienden , wilt myn sterven niet beny-
den,

Gy fiet den hemel voor myn overwinnaar stryden,
'T beliefd haar ook , dat gy hem heden trekt te moet,
Geluk wenscht , eerd , en als manhafter veldheer groet.
My is het , ach ! (dien gy wel eer bestond te kiezen)
Genoeg , dat ik , voor u , myn *leven* mag *verliesen*.

Opgeschort] Deese grootmoedige keiser van *Vitellius* , by
Bebrakum , in *Italien* (tusschen *Verona* en *Cremona*) in sijn
afweesen , geslagen en verwonnen sijnde , nam voor terstond
den oorlog , met sijn dood , te besluyten : niet begeerende dat de
burgerkrijg , (die hy , ook in sijn staatseloos leven grootelyks
had

MARCUS SALVIUS OTHO.

had vervloekt) om hem langer sou duiren. Siet hier een vorst van grooten hoop! wiens krijgsmagt noch ten deele in haar geheel was; en tot wien noch geduirig, so uit *Dalmatien* als andere gewesten, nieuwe benden aanquaamen; deese, seg ik, wil echter liever sterven, als sijn volk, buyten noodsaaklijkheid, op de vleesbank brengen. Siet *Dio*, 64 B. *Plutarch. Sueton. Viktor*, enz.

Vorders is de schaarsheid der kopere gedenkpenningen van deese Keiser, met *Latijnsche* (niet met *Grieksche*) byschriften, alom by de Liefhebbers bekend: so dat self sommige van deese sich in de silvere ook diergelijke seldzaamheid hebben ingebeeld. Siet de KEISERS, 18 bl. en KEISERIN. 75 bl. Hoewel ons dit ook so heel vreemd niet behoorde voor te komen, aangesien wy weten, uit *Suetonius* en andere bovengenoemde, dat de tyd van het geheele rijksbestier der Keiseren *Galba*, *Otho*, en *Vitellius*, in een gesmolten sijnde, pas een jaar en twee en twintig dagen kan begrypen, en dat hier uit niet meer als 95 dagen voor *Otho's* rekening mogen genoomen worden. Evenwel sijn *Otho* de naam van *Augustus*, de Wykmeesterlijke magt, en alle eerampten en titelen, ooit van de voorige Keisers beseeten, opgedragen. *Tacitus*, 1 Geschied. 47 h so dat hy ook self (siet deesen Schrijver, 24 Geschied.) tegens de krijgslieden, in een aanspraak verklaard, dat de Roomsche Raad hem ten eenemaal is genegen. **Waarom souden dan sijn kopere geldmunten, van de Raad, door haar bygeblevene magt, met S. C. Volgens Raadbesluit, geteekend, niet onvervalscht en onberispelijk sijn?**

Sy verbeelden meerendeels de zegepraalende VICTORIA, (te weten, over *Vitellius. Suetonius*, 9 h) de sorgeloose SECURITAS (welke opschrift ons ook voorkomt op een andere, alwaar een getabberd veldheer de hand aan sijn soldaaten geeft) de PAX, *Vrede*; de SALUS, *Heil en Welstand*; de CONCORDIA PRÆTORIAN. *Eendragt der lijfschutbende*, in hem voor haar heer en meester te verklaaren *Suetonius*, 6 h enz. dragende ook, behalven de gewoonlijke Ampt en Eeretitelen, van IMP. AUG. TR. P. COS. en P. P. die van PONT. MAX.

Cinna] *Luc. Kornelius Cinna*, die den staat, binnen *Rome*, met een seer groote wreedheid onderdrukte; *Oktauius*, sijn ampt,

amptgenood ombrengende , en , met vrygemaakte slaven , den berg *Fanikulum* inneemende Doch als hy *Sulla* den oorlog meende aan te doen , so heeft het leger , te *Arkona* , dien wreedaard dood gesteenigd Siet *Viktor* .

Decius] Drie *Decien* heeft *Remen* in haar guldene heldeneeuw gehad ; die , ter liefde van het vaderland , op een gelyke wyse , sich hebben opgeofferd , met midden in der vyanden slagordens te vallen , en aldaar seeghaftig te snevelen . Te weeten , de vader in de *Latynsche* , de soon in de *Toskaansche* , en den neef in den *Tarentijnschen* oorlog , met de koning *Pyrrhus* . Siet *Florus* , 1 B. 14 , 17 , 18 Hoofdst. *Val. Maximus* , 6 B. 6 Hoofdst. *Viktor* , enz .

Poelen] Gelyk *Mark. Kurtius* , die , sich voor het vaderland opofferende , gewapend in sekere kuyl , midden op de markt van *Rome* , sprong ; en dus de besmettelijke dampen , uit gemelde kloof oprijfende , dede ophouden . Siet *Livius* , 6 B. *Plutarch* . in sijn Gelyke Vertell .

Gelukwenscht] Wy volgen meestendeel sijn laatste reden , ons achtergelaaten van de naaukeurige schryver , *Dio* , in ge-seide boek .

Leven] Hy dan (ik seg *Otho* , soon van *Lucius Salu. Otho* , en *Albia Terentia*) heeft sich met een pook gestooken onder de linker tepel ; en als de wachters op sijn steenen binnen quamen , so heeft hy de wond met sijn hand gedekt , tot dat de dood sijn siel dēe verhuysen . *Tacit* . 49 Hoofdst. *Sueton* . 11 Hoofd . Dus stierf hy , in het 38 jaar sijns ouderdoms ; door een dood , van sommige gelaakt , en weder van sommige ten uitersten gepreesen . Siet het sneldicht van *Martialis* , aange-toogen in de K E I S E R S , 18 bl . daarenboven wat van de eigenselfs-moord geschreven is de GALLERYE , behalven 176 bl . achter *Sofonisba* : alwaar , ondet andere , ook dit volgende van *Martialis* , door *Vollenhove* verduyscht , is ingelascht :

Heeft Fannius , terwijl hy 's vyands degen vlood ,

Geen heldestuk bedreven ?

Hy nam sich self het leven .

O dolheid ! dat men sterft , uit vreesse van de dood .

I X.

AULUS VITELLIUS GERMANIKUS:

van zijn krygsvolk gevat en mishandeld.

A Anfchouwer, ja! dit is een *opperhoofd*, een vorst, Geboeid, gefchopt, beschimpt, mishandeld, en bemorft

Van dollen myters, en ondankbre huirelingen;
Noch flus zijn spitsbroërs in't bestormen en't bespringen;
Wanneer sy paarden, op het Keiserlijke woord,
Een yffelike *brand* met yffeliker moord.

Maar, hoe? verdiend hy niet dit pynigen en sleuren?
Kon sulck een dwingeland wel mindre straf gebeuren?
Sie, 't heilig Kapitoel, so godloos en verwoed,
Door deese ontheilighd, en besmet met burgerbloed!
Men *straf* dien schender. Maar wiens halsrecht moet hy vreesen?

Wild gy beklagers en, met een, sijn rechters weesen,
Oproerige, die dus uw diergeswooren eed,
En trouw, en rechterhand, so schandelijk vergeet?
De goën bekleên dit ampt; die, sonder tegenblaffen,
De staatharpyen met de felle donder straffen;
Of stieren's vyand schicht, in 't heetste van het slaan,
In 's veldheers hert, tot soen van duysend euveldaan:
En geensins't hollend graauw; dat lyên moet en swygen,
Om niet de goden, in hun vorsten, te betygen.

Opperhoofd] *Aulus Vitellius*, soen van *Lucius Vitellius* (van welken boven, 14 bl.) wierd, na verscheidene bedreven gruweldaaden, een deerlyk schouwspel van de moedwillige krygslieden: die hem, onder ontelbaare scheldwoorden, met groote versmaadheid, uit sijn schuyelhoek getrokken sijnde, gelyk een misdaader half naakt, hebben ten toon gevoerd, doorstouken, en eindlyk, als een hond, met haaken in den *Tiber* gesleept, en verdronken. Sie *Sueton.* 17 Hoofdst. *Tacit.* 3 Geschied.

AULUS VITELLIUS GERMANICUS.

schied 85 Hoofdst. Onder dit smaalen en schimpen, poogde hy wel het krijgsvolk te vermurwen met dese woorden: *Ik heb echter noch onlangs uw veldheer geweest*; maar sag het selve hier door eer getergd als gestild. Siet *Dio*, 65 B.

Aanmerkelyk is het op sijn (aangaande 't koper) seldsaame en in oprechtheid vry ongemeene gedenkpenningen, datmen aldaar nooit CAES. leeft, en heel selden AUG. dewyl hy de voorste titel voor altyd heeft geweigerd. *Sueton.* 8 h. maar men siet weder op deselve de zegetitel, hem seer gevalende, van GERMANICUS, *der Duitchen overheerder*. Siet het ONTWERP 21 bl. benevens CONCORDIA, FIDES, en CONSENSUS, EXERCITUUM, de *Eendrachtigheid, Woordhouding, en Toestemminge der heeren*; de zegepraalende VICTORIA (over *Otho*, so gelegd is, by de stad *Bebriacum*) de LIBERTAS RESTITUTA, *herstelde Vryheid*; URBS RESTITUTA, *'t herstelde Romē*; SECURITAS P. ROMANI, *de Gerustigheid van het Roomsche volk*, te weten door sijn verwinninge; enz.

Branā] Als het leger meerendeels hem af- en *Vespasianus* (in *Syrien* oorlogende) toegevallen was, so is hy verwonnen van de steevoogd, de broeder van *Vespasianus, Flav. Sabinus*. Van welken hy sijn leven en welvaaren vry koopende, het *Roomsche* rijk, by de soldaaten, heeft afgestaan. Maar, op het aanhouden van het volk, en eenige der krijgslieden, heeft hy weder moed gegrepen door de sijne, *Sabinus*, en de *Flaviaansche* krijgsmagt, naar het *Kapitolium* gedreven, en aldaar, onder het aansteeken des tempels van *Jupiter*, verslagen, terwyl hy, aan tafel sittende, met het schouwspel van de brand, en het gevecht, sich vermaakte. Siet *Sueton.* 15 hoofdst. *Tacit.* 71 Hoofdst.

Straf] De staatkundige geletterde twisten, of een al te strenge dwingeland van sijn onderdaanen moet gestraft of geleden worden. Die aan de harde sijde dragen gemeenlyk dese sijspreuk van *Herkules*, by *Seneka* (4 Bedr.) in de mond:

*Victima haud ulla amplior
Potest, magisque opima mactare Jovi,
Quam rex iniquus.*

Voor de goden kan geen heerlyker noch vetter offer geslagen worden, dan een onredelijke vorst. Maar die van de sachte kant schrijven G O D de H E E R E alleen toe het wreken der ourechtvaardige koningen, seggende, met Horatius:

*Regum timendorum in proprios greges,
Reges in ipsos imperium est Jovis.*

De vreeslijke koningen gebieden over haar toebehoorende onderfaaten; maar weder *Jupiter* over de koningen self. Doch siet het gevoelen van *Flaminius*, wegens het verdraagen van *Nabis*, den *Spartaanschen* dwingeland, by *Plutarchus*, in *Flamin.* en dat van deese schryver, over het keisermoorden van *Brutus*; in *Brut.* En eindelyk de gedenkwaardige sinspreuk van den *Spartaaner*, leesende het grafschrift van de moorder eenes dwingelands, by den selven; in *Lykurg*

Oproevige] Hoord de gewichtige staatles van *Tacitus*, uit sijn 4 B. der *Geschied.* *Rarè ea moles convelli sine convellentium exitio potest*; dat groot gevaarte kan selden, als met den ondergang der afwerpers, om ver gerukt worden. Alwaarin ook *Favonius*, by de meergepreesene *Plutarchus* (in *Brut.*) aldus redenkaveld: *si tyrannum volumus auferre, nascetur bellum civile, pejus deteriusque omni tyranno*; indien men een dwingeland wil aan kant helpen, men sal een burgerkrijg doen opstaan, erger en slijmmer als ooit eenig dwingeland is geweest. Des is seer te pryfen het seggen van eenen *Orsakus*, by *Bonfinius*, (3 B. der *Hungar. geschied* 4 thierendet.) Als eenige der *Ongersche* grooten, so schrijft deese, *Mathias* uit het ryk poogden te setten, weigerde *Orsakus* haar in dit eedgespan geselschap te houden, aldus uitroepende: *wien gy ook met de heilige kroon siet vercierd, al waar het een os, eerd en aanbied deselve.* Siet *Fun. Brutus*, *Lipsius*, *Tolosanus*, *Ursinus*, *Danaus*, en andere staatbeschryvers.

X.

T I T U S

FLAVIUS VESPASIANUS;

afslaande het verzoek van de getrouwe Epponina.

KEer u naar 't wyf, dat aan den hofpoort u begroet,
En hoor de klagt, waar meê sy stormd op uw ge-
moed;

Manhafte keifer, eer der dappere *Sabijnen!*

Vespasiaan, sie die *rampzalige* verschijnen,

Geklommen uit een duy't're, en onderaardfche mijn',

Alleen om uw flavin en dienaars te fijn!

Straft gy de *muyter*; ei verfchoon de onnoofle kind'ren!

Verfchoon fijn echtgenoot! waar heeft fe u kunnen
hind'ren?

Wat noemd gy misdad? dat fy tweemaal heeft gebaard

In 't woette woud, fo itil met Gallus hier gepaard?

Of komtfe u tergen, met fo teder u te fmeeken?

Het is een vrouw: gy moet *vergeven*, en niet wreeken.

Neen; brengfe met geen ftaal ter dood: flaat gy haar af,

Send Epponina, met haar krooft, te rug, naar 't graf,

Dat deefe een kerker, meêr als herreberg, verftrekte,

En, nauwernood, voor't woên van leeuw of tyger dekte.

Ach, Epponina, 't is vergeefs; het is gedaan!

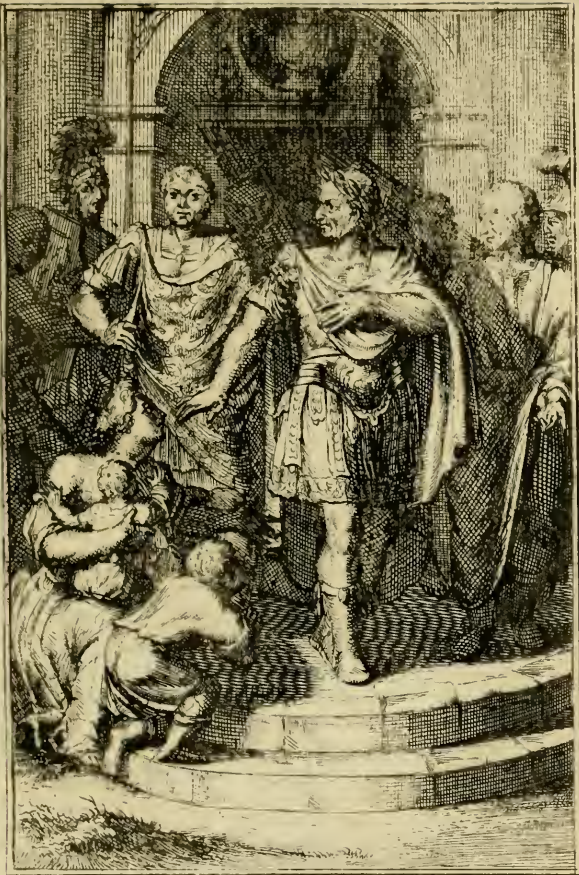
Uw word genade ontfezt; hy luyfterd naar geen raên,

Noch klagen. krachteloos, helaas! is al uw fchreyen.

Solaat fomtyds een vorft, door gramschap, fich misleyen!

Sabijnen] Want hy was de foon van *Titus Flavius Sabinus*, een ontfeanger van fchattinggelden by de *Switfers*: gefprooten uit het oude ftamhuys der *Flavien*, en gebooren in *Italien*. ontrent de ftad *Reate*.

Syn gedenkenpenningen vertoonen ons I. door Zegewagens, Gevangene, Wapenftanders, enz. Hetaanmerkelyk overheeren van *Paleftina*, of het *Joodsche* land, nevens de aangren-

TITUS FLAVIUS VESPASIANUS, Pater.

grenfende gedeeltens van het weleer fo magtig *Syrien*. Siet, behalven *Jofephus*, *Suetonius*, 4, 5 en 8 h. *Dio*, 66 B. *Vikt r*, enz. de byfchriften fijn gemeenlyk IUDAEA CAPTA, of DEVICTA, het overwonnene en ingenomen *Joodsche land*; DE IUDAEIS, *wegens de Jooden*; TRIUMP. AUG. *Des Keizers Zegepraal*; enz. Siet de KEISERS, 20 bl.

I I. Syn fchoone en cierlyke Tempel, ontrent de *Roomfche* merkt opgerecht, en de Vreede toegewyd. Siet van deefe, en haar cieraden (behalven *Saetonius*, 9 h. *Jofephus*, *Joodsch. Oorl.* 7 B. 24 h. en *Galenus*, 1 lib. *de Pullib.*) *Plinius*, 36 B. 7 en 15 h. en van deffelves verbrandinge onder de keifer, *Kommodus*; *Herodianus*, 1 B. 14 h.

I I I. Syn groot en overheerlyk *Amphitheatrum*, of ronde fchouwburg, midden in de ftad opgerecht. *Suetonius*, 9 h. en in *Tit.* 7 h. *Viktor*, enz. Van wiens yffelyke hoogte en ongelooflyke ruymte fiet *Amuianus*, 16 B. 6 h. wiens bouvallige overblyffelen, men heden (wegens de *Koloffen*, of bovenmenfchelyke beelden aldaar tot pracht en cietaad wel eer opgericht) de bedorvene naam geeft van het *Kolifée*.

Rampfalige] Sekere *Sabinus Gallus* had vermetelyk fich doen *Cæfar* noemen; doch, door de *Vefpafiaanfche* geflagen zynde, vloot hy in een afgelegene gebergte; alwaar hy, negen jaaren, in een uitgeholde klip verfhuyld; benevens *Epponina* (andere noemen haar *Pepilona*) fijn getrouwe gemaalin. Doch eindelyk is hy ondekt, en naar *Rome* gefleept; alwaar hem de Keifer daadlyk heeft doen ombrengen met de gemelde *Epponina*; die met twee kleene foontjes (welke fy in haar onderaardsche fhuylplaars, ter wereld had gebracht) voor den keifer vruchteloos om genade quam fpreken. Siet *Dio*, 66 B. en *Tacit.* 4 B. *Gefchied* 67 Hoofdst.

Muyter] Gelyk het tweede tafereel deefer Keiferen verzoond, dat een redelyk vorft meer door goedertierenheid als ftatheid uit kan werken; fo fiet men, in het tegendeel hier, dat een koning niet alle famenfweeringen door de vinger fiet; volgens de ftaatles van *Tacitus*: *deceat multa crudeliter agere; quo ceteris quies fit*; men moet veele faaken met wreedheid uitvoeren, op dat de overige mogen rust genieten: Aanmerkelyk fijn de woorden van *Guntherus Ligurinus*:

*Plus sapè nocet patientia regis
 Quam rigor ; ille nocet paucis , hæc incitat omnes,
 Dum se ferre suos sperant impune reatus.*

Dikmaals doet het geduld des konings meer quaad als zijn strafheid; de eerste beschadigd alleen weinige; maar de tweede rokkend ieder aan, terwijl sy hoopen haare misdaden ongestraft te sullen blijven.

Vergeven] Seer wydlustig handeld de staatkundige dichter *Klaudianus* (2 B. van *Stilik.*) van deese godlijke deugd, onder andere dus spreekende :

*Hæc docet ut pœnis hominum , vel sanguine pasci
 Turbe , ferumque putes , &c.
 ut fontibus ultrò*

*Ignovisse velis ; deponas ocyus iram
 Quam moveas , precibus nunquam implacabilis obstes ;
 Obvia prosternas , prostrataque , more leonum.
 Despicias.*

Deese deugd leerd ons hoe men het schandelyk en wreed moet achten, met de straf, en het bloedvergieten der berouw toonende menschen sich te vermaaken; enz hoe men de schuldige van selven moet vergifnis verleenen, nooit onverfoenlijk iemands gebeden afslaan; sijn tegenstanders ter nederwerpen; maar neergesmeeren sijnde, als geen meer gramschap waardig, volgens de aart der leeuwen, verachten.

Niet wreeken] Volgens de prijswaardige woorden van den grooten Redenaar, *Cicero* (in orat. pro *Rabir.*) *Satis est homines , imprudentia lapsos non erigere ; urgere verò jacentes , aut precipitantes impellere , certè est inhumanum* : Het is genoeg niet op te heffen welke door onvoorsichtigheid sijn gevallen; maar de liggende verder te verdrukken, of de struykelende voort te stooten, is seker onmenschelyk.

XI.

TITUS FLAVIUS VESPASIANUS;

het volk vermaakende in de renbaan.

DE keisers speelen met het grauw, als met een kind,
 Door mommeryen, en vertooningen verblind :
 't Sy datse konstige en ervaarne persoonaadjen
 Doen swetsen op naar eisch-beschilderde *stellaadjen* ;
 't Sy dat, op hün bevel, men *schermd*, en jaagd, en rend ;
 Of 't meestgewilde *veem* de lichte wagens mend.
 Sie, sie dit grimmelen der Romers en Quirijten,
 Gewoon in 't leger, of in 't veld, den dagh te slijten ;
 Wanneer sich 't oog vermaakte in oefning of gevecht,
 En sege aan sege, door het slagswaard, wierd gehecht.
 Dit *volk*, dat de adel, in haar driften, plag te keeren,
 Laat sich van Titus hier, al spelende, overheeren ;
 Die vroomie Titus! om sijn *deugd* alom geroemd!
 Sinloose, gy sijt, op deese uur, ten val gedoemd!
 En sitge noch? u poogd de keiser te behaagen,
 Om, in het ryksbestier, u nooit meer raad te vraagen :
 Uw voorrecht is geschend ; en gy aan hem verslaafd,
 Terwyl het snelle paard rondsom de naalden draafd.
 Maar, 't is te laat om u uw misslag aan te wijsen :
 Men schaakt uw vryheid, en gy kond de schaaker prysen.

Stellaadjen] Wanneer men het Toneelspel (by de *Grieken* is het van een overoud gebruyk, Siet de *GALLERYE*, 133 b. achter *Kallirhoë*) binnen *Romen* heeft te voorschijn gebracht, word geleesen, by *Livius*, *Orosius*, enz. Op deese was de nieuwsgierige gemeente soo versot; dat, self in de vroege morgen, ja ook wel by donkeren nacht, de plaatsen overal wieden beset. Siet *Suetonius*, in *Kalig.* en *Plautus* in *Amphit.*

Schermd] In de ronde schouwburg geschiede des morgens het gevecht der schermers, of gevangene slaven tegen de wilde dieren: maar op de middag, waren die, welke uit die morgenstryd

TITUS FLAVIUS VESPASIANUS, Filius.

stryd overbleven, genoodsaakt malkanderen naar het leven te staan. Siet *Cicero, Suetonius, Martialis, Juvenalis, Seneka*, enz.

Veem] Een oud *Neerduytsch* woord, binnen *Amsteldam*, ontrent de waag gebruykelijk, beteekenende een gild, rot, of maatschappy van sekere slag van arbeiders, door de bynaamen van *Klapmutsen, Bonteboeden*, enz. van malkanderen onderscheiden. Men vind het by de Heer *Hoofd*, in een klinkdicht aan *Iuff. Anna Roem. Visschers*; op deese wijs:

Maar als ge u in de veem

*Der Sanggodinnen vlijdt, en woorden, schoon geschreven,
Een redelijke siel, met wakkren sin, instort;
So blykt, dat gy, enz.*

De veemen dan, of rotten der wagenmengers, in de *Roomsche* renbaanen (van welke, gelijk van de wagenen, van vier peerden voortgetrokken, siet *Suetonius, Ovidius, Juvenalis, Sidonius, Corippus*, en hunne uitleggers) waren het witte, roode, blauwe, en groene; van welke de Romeinen doorgaans allermeest het laatste begonstigten, en geeren de verwinninge toeschreeven. Siet *Martialis*, en *Suetonius*.

Volk] Aldus van de schampere *Juvenalis* afgeschilderd in sijn 10 schimpdicht.

*ſam pridem, ex quo suffragia nulli
Vendimus, effugit curas: nam qui dabat olim
Imperium, fasces, legiones, omnia; nunc se
Continet, atque duas tantum res anxius optat
Panem, & Circenses.*

Welke reegelen die van het Konstgenoodschap *Nil volentibus arduum*, in het *Neerlands* op deese wys overbrengen:

*Maar, sedert wy in 't staatsbestieren, stem noch deel
Meer hebben, heeft sich 't volk van alle sorg geheel
En al ontslagen: want die 't veldheerschap voor deesen
En 't burgemeesterschap, en 't al begaven, vreesen
En swijgen; wenscbende om twee dingen slechts; om brood
En renperkspelen.*

Deugd]

Deugd] Wy weeten hoe deefe Keifer (foon van bovengemelde Keifer *Flavius Vespasianus*) alom van de fchryvers word gepreefen, wegens fijn vriendlykheid, beleefdheid, en andere deugden; om welke de geheele weerd, met een byfondere tedetheid, hem beminde. Siet *Suetonius*, *Dio*, *Viktor*, en *Eutropius*. Maar de feer geleerde *Kardanus* toond, niet onwaarfchijnlijk, in het geleerde lof van *Nero*, dat *Titus*, wegens de veelvoudige bloedftortingen in de Ronde fchouburg, veel wreeder en onmenschelijker is geweest als de gemelde Keifer; die fich, op de fchouwtoneelen, alleen met het fnaarensfel; of in de renbaan, met de fnelheid der paarden vermaakte. Siet *Sueton.* 12 en 22 Hoofdf. enz. en *Dio*, 61 B. Diergelijke een verfcillendheid befpeurd men ook in het loven en lafteren van de *Roomfche* vorften der laaterer tijden; aangefien *Diocletianus* en *Maximianus*, van de aantekenaars onmenschelijke bloedvergieters, en afgrijfelijke landverwoefsters genoemd, evenwel op de geldmunten, *feer Heilig*, *Godfalg*, en *welverdienende* worden geheeten. In tegendeel word *Constantinus*, die deugdelyke en eerfte *Chriftene* keifer, by de vroomen en eenvoudige fchryvers, van fijn eigene geldmunten overtuugd, dat hy, waarelyk, een yverend afgodendienaar, en byfonderlyk een getrouwe vierder van *Apollo*, fijn befchutter en medegefel, is geweest: gelijk wy dat elders, uit *Oudaan*, hebben aangeweefen.

Wat fijn gedenkenpenningen aangaat, die verbeelden, even als die van fijn vader, de VICTORIA IUDAICA, nevens Zegewagens, Gevangene, Praalboogen, Scheepsbekfuylen, en Wapenftanders, ons erinnerende de beklagelyke verwoeftinge van het hertnekkige *Palefina*, met het zegepraalen over defelve: het geen ons ook mededeeld *Petrus Sanctus Bartolus*, in zes konftige afbeeldingen, uit de Zegeboog van *Titus*, noch op heden binnen *Romen* overend fttaande, getrokken en op het koper gebracht. Voeg by deefe de Vredetempel; het bovengenoemd *Amphitheatrum*, van hem voltrokken, en ingewijd; de overprachtige tempel der *Flavien*, waar af *Suetonius*, in *Domitian*. nevens (behalven de gewoonlyke Ampt en Eeretitelen van IMP. PONT. en P.M. TR. P. enz.) fomwylen (gelijk op de munten van fijn Vader) die van CENSOR, *Tuchtmeester*. Siet de KEISERS, 22 bl.

XII.

TITUS
FLAVIUS DOMITIANUS;

verkrachtende Julia, zijn broeders dochter.

*k **B**Eklaag u; gy sult hem niet kunnen wederstaan.

Wat is een vrouwekracht by vorst *Domitiaan*?

Uw tedre gramschap sal behaagen, nooit verstooren,
Hoe meêr gy worsteld, hoe gy meer hem sult bekooren.

Ach, gy ondekt uw hals en boesem, in die stand,

En dit vergroot de lust van deese dwingeland!

Roep om geen Junoos, of Dianes, of *Minerven*;

Gy moet, op 't ledekant, sijn wil voldoen, of sterven.

Ook kend hy geene goôn; maar noemd sich self een *god*,

Die met de tempel, en alle offerhanden spot.

En sweerd gy by uw *bloed*? hy vloekt uw vroome vader,

So schandlijk met vergif, ontfield, door dien verrader.

O dertele *overspel*, en ongebondenheid,

Wat sijt gy menigmaal, doch al te laat, beschreid;

Wanneer nu 't heerlijk hof gesloopt lag, sonder muiren,

En was het gochelspel der woedende gebuiren,

In de overheerde stad; geplonderd en verbrand.

En door haar omgekeerd, en jammerlijk ontmand.

Dat leerd de vorsten hun herstochten in te toomen,

En, voor een schoone vrouw, als voor de pest, te schroom-

men.

Domitiaan] De jongre soon van de keiser *Vespasianus*, en broeder van *Titus*; meer *Tiberius*, *Kaligula*, of *Nero*, dan sijn vader, of broeder, in bedrijven gelykende. Al waarom hy de verdiensten van deese, door sijn dertele geilheid, en grimmige wreedheid, ten eenemaale vernietigde. Siet *Dio*, *Suetonius*, *Eutropius*, enz.

Evenwel prionkt deese dwingeland met de waardigheid van

CENS.

TITUS FLAVIUS DOMITIANUS.

CENS. PERP. *Geduirige Tuchtmeester*, (siet *Suetonius*, 8 h. *Dio*, 67 b. behalven *Juvenalis*, *Martialis*, enz.) op sijn gedenkpenningen, die niet anders sijn verbeeldende als (siet *Suetonius*, 2, 6 en 13 h. *Plinius*, in *panegyri*. *Tacitus*, in *Agricol.* 39 h. *Dio*, 67 b.) Verdichte Oorloogen, gekochte Wapenroof, en valsche Zegepraalen, en onwettige Praalboogen: niettemin geteekend: VICTORIA AUGUSTI, SARMATIA DEVICTA, *Polen verwonnen*; SIGNIS A SARMAT. RECEPT. *De Veldteekenen van de Polakken herwonnen hebbende*; DE GERM. *Wegen de Duytschers* (en hy daar by geheeten. GERMANIKUS) of GERMANIA CAPTA, *Duytschland overkeerd*; RHENUS, *de Rhyjnstroom geboeid*, enz.

Van sijn vertoonde LUD. SÆC. *Euw!speelen* siet *Suetonius*, 4 h. en de KEISERS, 65 bl.

Minerven] Waarom hy deese krigsvoogdes en maagd, boven andere beminde, en, op den *Albaanschen* berg, met jaarspeculen eerde, toonen wy in de KEISERS, 22 bl. Men vind haar beeld veelmalen op sijn silvere en kopere medalien, by *Patin.* enz. Ook spreekt *Martialis*; als hy deesen keiser wil pluymstryken, geduirig van deese *Minerva*; als 6; 10: 7; 1: 9; 4: 14, 172, enz.

God] So getuygen *Viktor*, *Suetonius*, 13 Hoofdst. en *Dio*, 67 B. behalven *Martialis*; 5 B. 8 sneld.) ter gelegenheid van een gegevene willekeur, in deeser voegen van hem spreekende:

Edictum Domini Desique nostri;
Quo, &c.

Het verbod van onsen heer en god; waar door, enz.

Bloed] Deese *Julia*, van *Titus* by *Marcia Furnilla* geteeld, was *Domitia* aan allereerst ten huwlyk toegesegt. Maar hy, aan *Domitia*, reeds verbonden, sloeg dat aanbieden af. Doch, weinigen tyd daar na, was sy niet aan eenen *Flavius Sabinus* getrouwd, of hy onteerde haar, noch by sijn vaders leven. Maar deese sijnde overleeden. schaakte hy dit rampsalig mensch; doch was daar op (dwingende haar een vrucht, als van *Sabinus* ontfangen, af te dryven) de schelmachtige oorzaak van haar ontydige dood. Siet *Juvenaal.* 2 schimpd. *Filostratus*, enz.

Overſpel] Hoord *Seneka* in deeſe ſtoffe eens klagen; in boven aangetoogene *Hippolytus*, ſprekende van de vrouwe-lijke boosaartigheid:

*Sed dux malorum ſæmina, & ſclerum artiſex
Obſedit animos: cujus inceſtæ ſtupris
Fumant tot urbes, bella tot gentes gerunt.
Et verſa ab imo regna tot populos premunt.*

Da: is, gelijk onſe grootevaêr *Vondel* dat verduyſcht.

*De vrouw; beſtuur des quaads, en tuk op ſchelmerij,
Beſat der mannen hert, om wiens bloed-ſchenderij
So veel verbrande ſteên oprooken naar de wolken,
En oorlog voeren ſtaag ſo veelverbande volken,
En ſo veel ryken, van de grond op omgekeerd,
De menſchen drukken, die als ſlaven ſijn verbeerd.*

Sodanige is geweest (om geen *Roomſche Lukretia*, noch *Virginia*, voor den dag te haalen) de *Spaanſche Florinde*, of *Kaba*; welke, van de jonge koning *Roderik* ſijnde verkracht, de graaf *Juliaan*, haar wraakſuchtige vader, de *Mooren* en *Arabieren* uit *Africa* in *Europa* heeft gelokt, en, met deſelve, door bloedige veldſlagen, het *Gottiſche* koningrijk in *Spanjen* geheeliyk uitgeroeyd: 't geen wel eer tot een deſtig voorwerp van ons allet eerſte *Treurſpel*, *R O D E R I K*, heeft gediend. Siet *Vulæus*, *Ritius*, *Toletanus*; *Marmæus*; *Sanctius*, en andere *Spaanſche* ſkryvers.

Schoone] Siet *Xenofon*, in de *Onderwijſinge* van de *Perſiaanſche* *Cyrus*, (ſ. b. 1 h.) alwaar *Araſpes* deeſe koning verſoekt de gevangene *Panthea*, vrouw van *Abradate*: (ſiet de *GALLERYE*, 37 bl.) te gaan ſien, en aan te ſpreken, ſeggende; datſe ſeer ſchoon, en het beſchouwen van de koning dubbel waardig was. Waar op hy antwoorde, dat hy ſich deſwegen meer onthield; wans maïen ik, ſprak hy, tot haar ga, terwijl het my gebeuren mag, ſy ſal miſſchien maaken dat ik haar ga ſpreken, ook als het my niet ſal koomen gelegen. Noch veel

50 TOONEEL der KEISEREN.

meerder schreef *Alexander de Groot*, aan zijn vertrouwdeling, *Parmenio*: *Ik wil niet alleen dat men my niet zal sien dat ik de vrouw van Darius ga, ja gedachten heb om te gaan, bezoeken; maar ik wil dat men zal seggen, dat ik self niet, heb willen verdragen dat iemand van haar schoonheid eenige woorden maakte. Siet Plutarchus, enz.*

En hier schuyvenwe de gordynen van deese Keiserlyke Schouwburg; en, alhoewel ons voorneemen wel eer is geweest met *Nerva*, *Trajanus*, *Hadrianus*, enz. tot aan *Placidius Valentinianus*, en de verdelginge van het Roomsche Keiserryk, voort te gaan, so worden wy telkens, in die gedachten, met nieuwe puykstoffen so gedraaiboemd en opgehouden, dat het ons vooreerst onmogelyk is, dit Keiserlyk Toneelspel, op eenen tyd af te laten spelen.

H E T
G R O O T
M U N T E K A B I N E T
D E R
R O O M S C H E K E I S E R E N .

Voor
CHRISTUS

42.

I. *Julius Caesar*; van Burgemeesterlyken huysse.

CAESAR of CAESAR IMPER. of CAES. DICT. PERPETVO, enz.

Blootshoofds, gelaurierd, gesluyerd, en, volgens *Begerus*, gehelmd. *Caesar* self, *Suetonius*, *Dio*, *Plutarchus* *Paterkulus*, *Josephus*, *Viktor*, *Eutropius*, *Orosius*, *Zosimus*, *Jornandes*, *Fest. Rufus*, enz.

Na
ROMEN
710.

Na
CHRISTUS

15.

II. *Augustus*; aangenoemene soon van genoemde *Julius*.

IMP. CAESAR AVGVSTVS. enz.

Blootshoofds, gelaurierd, gestraalkroond. *Suetonius*, *Dio*, *Plutarchus*, *Paterkulus*, *Josephus*, *Tacitus*, *Viktor*, *Eutropius*, *Orosius*, *Zosimus*, *Jornandes*, *Fest. Rufus*, enz.

Livia, vrouw van *Augustus*, haar

Na
CHRISTUS

voorige echtgenoot ontwel-
digd.

Na
ROMEN.

LIVIA AVGVSTA, enz.

Tacitus.

Agrippa, schoonsoon van *Augustus*,
wegens *Julia*.

M. AGRIPPA L. F. COS...

Gestevenkroond; somwyien ook
gemuirkroond. *Dio.*

Kajus, soon van *Agrippa*, by *Julia*;
aangenoomene van *Augustus*.

C. CAESAR AVGVSTI F.

Blootshoofds. *Paterkulus.*

Lucius, broeder van gemelde *Ka-
jus*; ook van *Augustus* aange-
noomen.

L. CAESAR PRINC. JVVENT.

Blootshoofds. *Paterkulus.*

37.

III. *Tiberius*, soon van *Tib. Klau-
dius Nero*, by *Livia*; na de dood
van *Kajus* en *Lucius*, aange-
noomene van *Augustus*.

789.

TI. CAESAR AVGVSTI F.
IMPERATOR.

Blootshoofds, of gelaurierd. *Sue-
tonius*, *Dio*, *Paterkulus*, *Tacitus*,
Josephus, *Vikeor*, *Entropius*, *Oro-
sius*, enz.

Drusus, soon van *Tiberius*, by *Agrip-
pina*.

DRVSVS CAESAR TI. AVG.
F. DIVI AVG. N.

Bloodshoofds. *Dio.*

Tiberius, soon van deese *Drusus*,
by *Livilla*.

TI.

Na
CHRISTUS

TI. CAESAR DIVI AVG. F.
AVGVSTI N.

Na
ROMEN

Gelaurierd. *Suetonius.*

IV. *Kaligula*; soon van *Germanikus*, by *Agrippina*.

42. C. CAESAR AVG. GERMANICVS PON. MAX. TR. POT.

794.

Gelaurierd, gestraalkroond. *Suetonius, Dio, Josephus, Viktor, Eutropius, Orosius*, enz.

Germanikus, soon van *Nero Drusus*, van sijn vaders broeder, de keiser *Tiberius*, aangenoomen.

GERMANICVS CAES. TI. AVGVST. F. DIVI AVG. N.

Bloodshoofds. *Tacitus.*

Agrippina, dochter van *Agrippa* by *Julia*, vrouw van *Germanikus*:

AGRIPPINA MAT. C. CAES. AVG. GERM.

Suetonius.

Nero en *Drusus*, broeders van *Kaligula*.

NERO ET DRVSVS CAESARES.

Blootshoofds. *Suetonius.*

Drusilla, suster van *Kaligula*.

DIVA DRVSILLA SOROR C. CAES. AVG.

Dio.

55. V. *Klaudius*, soon van *Nero Drusus*, by *Antonia*.

807.

TI. CLAVDIUS AVG. P.M. TR. P. IMP. P.P.

Blootshoofds, gelaurierd, gestraal-
kroond. *Suetonius, Dio, Tacitus,*
Viktor, Eutropius, Josephus, Oro-
sus, enz.

Drusus, broeder van de keiser *Ti-*
berius, vader van *Klaudius*.

NERO CLAVDIVS DRV-
SVS GERMANICVS IMP.

Blootshoofds. *Suetonius.*

Antonia, dochter van den drieman
M. Antonius, by *Oktavia*; moe-
der van *Klaudius*.

ANTONIA AVGVSTA.

Suetonius.

Messalina, eerste vrouw van *Klau-*
dius.

VAL. MESSALINA AVG.

Dio.

Agrippina, dochter van *Germanikus*,
suster van *Kaligula*, tweede
vrouw van *Klaudius*, moeder van
Nero.

AGRIPPINA AVG. GERMA-
NICI F. CÆSARIS AVG.

Tacitus.

V I. *Nero*, soon van *Domitius Abe-*
nobarbus, by *Agrippina*; van
Klaudius aangenoomen.

NERO CÆSAR AVGVS-
TVS, enz.

Blootshoofds, gelaurierd, gestraal-
kroond. *Suetonius, Dio, Tacitus,*
Viktor, Eutropius, Josephus, Oro-
sus, Laktantius, enz.

Oktavia, dochter van *Klaudius*, by
Messalina; vrouw van *Nero*.

Na
CHRISTUS

OCTAVIA AVGVSTA.

Na
ROMEN

Tacitus.

Vindex, opgeworpene in *Viank-*
ryk,

C. JVLIVS CAESAR.

Gelaurierd. *Dio.*

Klodius Macer, opgeworpene in
Afrika.

L. CLODIVS MACER.

Blootshoofds. *Tacitus.*

70 VII. *Galba*, van Burgemeester-
lyke huysse. 822

IMP. SER. SVLP. GALBA
CAES. AVG. TR. POT.

Gelaurierd. *Suetonius*, *Dis*, *Plutar-*
chus, *Tacitus*, *Viktor*, *Eutropius*,
Orosius, enz.

70 VIII. *Otho*, van Burgemeesterly-
ken huysse. 822

IMP. OTHO CAESAR AVG.
TR. P.

Blootshoofds, gelaurierd. *Suetonius*,
Dio, *Plutarchus*, *Tacitus*, *Viktor*,
Eutropius, *Orosius*, enz.

70 IX. *Vitellius*, van goeden huysse. 822

A. VITELLIVS GERMAN.
IMP. AVG. P. M. TR.

Gelaurierd. *Suetonius*, *Dio*, *Tacitus*,
Josephus, *Viktor*, *Eutropius*, *Oro-*
sius, enz.

80 X. *Vespasianus*, een *Sabyncer*, van
afkomst. 832

IMP. CAES. VESPASIAN.
AVG. P. M. TR. P. P. COS.

Gelaurierd, gestraalkroond. *Sueto-*
nius, *Josephus*, *Dio*, *Tacitus*, *Viktor*,

Na CHRISTUS	<i>Eutropius, Orosius, enz.</i> <i>Domitilla</i> , vrouw (indien het niet de dochter is) van <i>Vespasianus</i> , DIVA DOMITILLA AV- GVSTA.	Na ROMEN
82	<i>Suetonius</i> . XI. <i>Titus</i> , soon van <i>Vespasianus</i> . T. CAES. IMP. AVG. F. TR. P. COS. CENSOR. Gelaurierd, gestraalkroond. <i>Suetonius</i> , <i>Dio</i> , <i>Iosephus</i> , <i>Tacitus</i> , <i>Viktor</i> , <i>Eutropius</i> .	834
	<i>Julia</i> , dochter van <i>Titus</i> . JULIA IMP. T. AVG. F. AV- GVSTA.	
97	<i>Dio</i> . XII. <i>Domitianus</i> , broeder van <i>Titus</i> . IMP. CAES. DOMIT. AVG. GERM. COS. CENS. PER. P. P. Blootshoofds, gelaurierd, gestraalkroond. <i>Suetonius</i> , met deese sluytende; <i>Dio</i> , <i>Tacitus</i> , <i>Viktor</i> , <i>Eutropius</i> , <i>Orosius</i> , <i>Laktantius</i> , <i>Zosimus</i> van deese XII kort, enz.	842
	<i>Domitia</i> , dochter van <i>Korbulo</i> , vrouw van <i>Domitianus</i> .	
	DOMITIA AVG. IMP. DOMIT.	
99	<i>Dio</i> . XIII. <i>Nerva</i> , van burgermeesterlyken huysen.	851
	IMP. NERVA CAES. AVG. P. M. TR. P. CCS.	
	Gelaurierd, gestraalkroond. <i>Dio</i> , <i>Viktor</i> , <i>Eutropius</i> , <i>Orosius</i> , enz.	
118	XIV. <i>Traianus</i> , een Spanjaard. IMP. CAES. NER. TRAJANO	870
	OP-	

der ROOMSCHE KEYSEREN.

Na
CHRISTUS

Na
ROMEN.

OPTIMO AVG. GER. DAC.
PARTHICO P. M. TR. P.
COS. . . . P. P.

Gelaurierd, gestraalkroond, *Dio, Viktor, Eutropius, Orosius, Plinius,*
in *paneg. Fest. Rufus, Jornandes.*
Plotina, vrouw van *Traianus*.

PLOTINA AVG. IMP. TRAJANI.

Dio.

Marciana, suster van *Traianus*.

DIVA AVGVSTA MARCIANA.

Jornandes.

Matidia, dochter van *Marciana*.

MATIDIA AVG. DIVAE MARCIANAE.

Nergens genaamd.

139

XV. *Hadrianus*, een braaf man.

HADRIANVS AVGVSTVS.

891

Blootshoofd, gelaurierd, gestraalkroond, gedekt met een leeuwenhuyd. *Dio, Spartianus, Viktor, Eutropius, Orosius, Fest. Rufus, enz.*

Sabina, dochter van genoemde *Matidia*.

DIVA AVGVSTA SABINA.

Spartianus.

Aelius, van *Hadrianus* aangenomen.

L. AELIVS CAESAR.

Blootshoofds. *Spartianus.*

Lucilla, vrouw van deese *Aelius*.

LVCILLA AVGVSTA.

Nergens bekend.

162

XVI. *Antoninus*, bygenaamd de *Deugdsame*, van *Hadrianus*

914

Na
CHRISTUS

aangenoomen.

ANTONINVS AVG. PIVS

Nz
ROMEN

P. P. TR. P.

Blootshoofds, gelaurierd, gestraal-
kroond. *Dio, Kapitolinus, Viktor,*
Eutropius, Orosius, enz.

Faustina, suster van gemelde *Æ-*
lius.

DIVA FAVSTINA AVGVS-
TA.

Kapitolinus.

182

XVII. *Markus Antoninus*, aan-
genoomen van *Antoninus*.

934

AVRELIVS CAESAR AVG.
PII F. COS.

Blootshoofds, gelaurierd, gestraal-
kroond. *Dio, Kapitolinus, Viktor,*
Eutropius, Orosius, enz.

Faustina, dochter van *Pius*, uit
Faustina.

FAVSTINA AVG. PII AVG.
FIL.

Kapitolinus.

Annius Verus, soontje van *Aurelius*
en *Faustina*.

ANNIVS VERVS CAES. AN-
TONINI AVG. FIL.

Blootshoofds, *Kapitolinus*, enz.
Verus, soon van bovengenoemde
Ælius, ryksgenood van *Aurelius*.

170

IMP. L. AVRELIVS VERVS

ARMENIACVS.

922

Blootshoofds, gelaurierd, gestraal-
kroond. *Kapitolinus.*

Lucilla, dochter van *Aurelius* en
Faustina, vrouw van *Verus*.

LU-

Na CHRISTUS	LVCILLAE AVG. ANTONI- NI AVG. F.	Na ROMEN
193	<p><i>Herodianus.</i> XVIII. <i>Kommodus</i>, soon van <i>Aurelius</i> en <i>Faufina</i>. L. AVRELIUS COMMODVS AVG. GER. SAKM. Blootshoofds, gelaurierd, gestraalkroond, gedekt met een leeuwenhuyd. <i>Dio</i>, <i>Herodianus</i>, <i>Lampri- dius</i>, <i>Viktor</i>, <i>Eutropius</i>, <i>Orosius</i>. <i>Krispina</i>, vrouw van <i>Kommodus</i>, CRISPINA AVGVSTA.</p>	945
194	<p><i>Herodianus.</i> XIX. <i>Pertinax</i>, een man van hoo- ge jaaren. IMP. CAES. P. HELV. PER- TIN. AVG.</p>	946
194	<p>Gelaurierd. <i>Dio</i>, <i>Herodianus</i>, <i>Kapito- linus</i>, <i>Viktor</i>, <i>Eutropius</i>, <i>Orosius</i>, enz. XX. <i>Julianus</i>, ook een bejaard man. IMP. CAES. M. DID. SEV. JV- LIAN. AVG. Gelaurierd. <i>Dio</i>, <i>Herodianus</i>, <i>Spar- tianus</i>, <i>Viktor</i>, <i>Eutropius</i>, <i>Orosius</i>, <i>Zofimus</i>, van alle deefe kort, enz. <i>Manlia Scantilla</i>, vrouw van <i>Julia- nus</i>. MANLIA SCANTILLA AVG. <i>Herodianus.</i> <i>Didia Klara</i>, dochter van <i>Julianus</i> en <i>Manlia</i>. DIDIA CLARA AVG.</p>	946
	<p><i>Herodianus.</i> <i>Pescennius</i>, opgeworpene regens <i>Julianus</i>.</p>	

IMP.

HET GROOT MUNTERABINET

Na
CHRISTUS

IMP. CAES. PESCE N. NI-
GER. JVST. AVG.

Na
ROMEN

Gelaurierd : is in koper met latyn-
sche opschriften , heel seer on-
gemeen. *Spartianus*.

Klodius Albinus , opgeworpene in
Vrankryk.

D.CLOD.SEPT.ALBIN.CAES.

Blootshoofds. *Kapitolinus*.

214 XXI. *Severus* , een *Afrikaan*.

L. SEPT. SEV. PERT. AVG.
IMP.

962

Blootshoofds, gelaurierd. *Dio*, *Herc-*
dianus, *Spartianus*, *Viktor*, *Eutro-*
pius, *Orosius*, *Zosimus*, enz.

Iulia Domna , van *Syrien* afkomstig,
vrouw van *Severus*.

JVLIA PIA FELIX AVG.

Herodianus.

218 XXII. *Karakalla* , soon van *Seve-*
rus , by *Iulia*. 970

M. AVREL. ANTONINVS
PIVS AVG. BRIT.

Gelaurierd , gestraalkroond. *Dio* ,
Herodianus, *Spartianus*, *Viktor*, *Eut-*
ropius , *Orosius*, *Zosimus* , enz.

Plautilla , vrouw van *Karakalla*.

PLAVTILIA AVGVSTA.

Dio

Geta , broeder en ryksgenoot van
Karakalla.

P. SEPTIMIVS GETA CAES.

Gelaurierd. *Spartianus*.

219 XXIII. *Makrinus* , een *Maurita-*
ner. 971

IMP. CAES. M. OPEL. SEV.

MA.

Na
CHRISTUS

MACRINVS AVG.P.M. TR.
P. P. P.

Na
ROMEN

Gelaurierd. *Dio, Herodianus, Kapi-
tolinus, Viktor, Eutropius, Orosius,
Zosimus, enz.*

Diadumenianus, soon van *Makrinus*.
uit *Nonia Celsa*.

M. OPEL. ANTONINVS DIA-
DVMENIANVS CAES.

Blootshoofds. *Lampridius*.

224

XXIV. *Elagabalus*, en niet *Helio-
gabalus*; soon van *Karakalla*, by
Soëmias.

976

IMP. CAES. M. AVR. ANTO-
NINVS AVG.

Gelaurierd. *Dio, Herodianus, Lam-
pridius, Viktor, Eutropius, Orosius,
Zosimus*.

Julia Mæsa, suster van *Iulia, Severi*
vrouw.

JVLIA MAESA AVGVSTA.
Herodianus.

Iul. Soëmias, dochter van gemelde
Mæsa, moeder van *Elagabalus*.

JVLIA SOEMIAS AVG.
Herodianus.

Iulia Paula, vrouw van *Elagabalus*.

JVLIA PAVLA AVG.
Dio.

Aquilia Severa, tweede vrouw van
Elagabalus.

JVLIA AQVILIA SEVERA.
Dio.

Annia Faustina, derde vrouw van
Elagabalus.

ANNIA FAVSTINAAVGUSTA.
Dio, niet noemende. XXV.

Na CHRISTUS	XV. <i>Alexander</i> , een Syriër van geboorte.	Na ROMEN
236	IMP. CAES. M. AVR. SEV. ALEXANDER.	988
	Gelaurierd. <i>Herodianus</i> , <i>Dio</i> , met deese sluytende; <i>Lampridius</i> , <i>Vik- tor</i> , <i>Eutropius</i> , <i>Orosius</i> , <i>Zosimus</i> . <i>Mamaea</i> , sulter van <i>Iulia Soemias</i> , moeder van <i>Alexander</i> .	
	JULIA MAMEA AVGVSTA. <i>Herodianus</i> . <i>Barbia Orbiana</i> , vrouw van <i>Alexan- der</i> ; niet van <i>Decius</i> .	
	SAL. BARBIA ORBIANA AVG. Nergens genoemd.	
237	XXVI. <i>Maximinus</i> , een Thraciër.	989
	IMP. MAXIMINVS PIVS AVG. Gelaurierd. <i>Herodianus</i> , <i>Kapitolinus</i> , <i>Viktor</i> , <i>Eutropius</i> , <i>Orosius</i> , <i>Zosimus</i> , enz.	
	<i>Maximus</i> , soen van <i>Maximinus</i> . MAXIMVS, CAES. GERM. Blootshoofds. <i>Kapitolinus</i> . <i>Paulina</i> , vrouw, gelyk men wil, van <i>Maximinus</i> .	
	DIVA PAULINA. <i>Ammianus</i> , niet noemende. <i>Titus</i> , opgeworpene tegens <i>Maxi- minus</i> .	
238	DIVO TITO. Gestraalkroond. <i>Treb. Pollio</i> . XXVII. <i>Gordianus</i> , Roomsche edelman.	990
	IMP. M. ANT. GORDIANVS AFR. AVG.	

Na CHRISTUS 239 Gelaurierd. *Herodianus, Kapitolinus, Viktor, Eutropius, Orosius, Zosimus.* Na ROMEN

Gordianus, soon van Gordianus.
IMP.C.M.ANT.GORDIANVS
AFR.AVG.

239 Gelaurierd. *Kapitolinus.*
XXVIII. *Balbinus, van een oud geslacht.* 991

IMP. CAES. D. CAEL. BALBINVS AVG.

Gelaurierd. *Herodianns, met deese sluytende, Kapitolinus, Viktor, Eutropius, Orosius, Zosimus.*

Pupienus, ryksgenood van Balbinus.

IMP. CAES. PUPIEN. MAXIMVS AVG.

245 Gelaurierd, *Herodianus.*
XXIX. *Gordianus, kindskind van Gordianus Afrikanus.* 997

IMP. GORDIANVS PIVS FEL. AVG.

Gelaurierd, gestraalkroond. *Kapitolinus, Viktor, Eutropius, Orosius, Zosimus.*

Tranquillina, dochter van Mistheus, vrouw van Gordianus.

SABINIA TRANQVILLINA AVG.

250 *Kapitolinus, niet noemende.*
XXX. *Philippus, een Arabier.* 1002

IMP. M. JVL. PHILIPPVS AVG.
Gelaurierd, gestraalkroond. *Viktor, Eutropius, Orosius, Zosimus.*

Philippus, soon van Philippus.

Na
CHRISTUS

M. JVL. PHILIPPVS CAES.

Na
ROMENBlootshoofds. *Viktor.**Otacilia Severa*, vrouw van *Philippus*.MARCIA OTACILIA SEVERA
AVG.

Niet genoemd.

252

XXXI. *Decius*, een braaf man.

1004

IMP. C. M. Q. TRAJANVS
DECIVS AVG.Gelaurierd, gestraalkroond. *Viktor*,
Eutropius, *Orosius*, *Zosimus*, *Laktantius*, enz.*Etruscilla*, vrouw, en niet de dochter, van *Decius*.HERENNIA ETRVSCILLA
AVG.

Niet genoemd.

Herennius Etruskus, oudere soon van
Decius.Q. HER. ETR. MES. DECIVS
NOB. CAES.Blootshoofds. *Viktor.**Hostilianus*, jongere soon van *Decius*.C. VALENS HOSTILIANVS
MES. QVINTVS AVG.Blootshoofds. *Viktor.*

254

XXXII. *Gallus*, van adelyken hui-
se.

1006

IMP CAES. C. VIB. TREB.
GALLVS AVG.Gelaurierd. *Viktor*, *Eutropius*, *Orosius*, *Zosimus*, enz.*Volusianus*, soon van *Gallus*.IMP. C. C. VIB. VOLVSIANVS
AVG.Gelaurierd, *Viktor.*

Æt

Na
CHRISTUS

Na
ROMEN

Æmilianus, opgeworpene tegens
Gallus.

IMP. CAES. AEMILIANVS P.
F. AVG.

Gelaurierd. *Eutropius*.

260

XXXIII. *Valerianus*, van adelyken
huyse.

1012

IMP. C. P. LIC. VALERIANVS
AVG.

Gelaurierd. *Treb. Pollio*, *Viktor*, *Eutro-*
pius, *Orosius*, *Laktantius*, *Zosimus*.

Mariniana, vrouw van *Valerianus*.

DIVA MARINIANA.

Niet genoemd.

267

XXXIV. *Gallienus*, soon van *Va-*
lerianus.

1019

IMP. GALLIENVS PIVS AVG.

Gelaurierd, gestraalkroond. *Treb.*
Pollio, *Viktor*, *Eutropius*, *Fest. Rufus*,
Jornandes, *Orosius*, *Zosimus*.

Salonina, vrouw van *Gallienus*.

CORNELIA SALONINA
AVG.

Treb. Pollio.

Valerianus, soon van *Gallienus* en
Salonina.

DIVO CAESARI VALERIA-
NO.

Blootshoofds. *Treb Pollio*.

Valerianus, broeder van *Gallienus*.

P. LIC. VALERIANVS CAES.

Treb. Pollio.

Kornelia Supera, vrouw van deese
Valerianus.

G. CORNELIA SVPERA AVG.

Herodes, of *Herodianus*, soon van

Na
CHRISTUSNa
ROMEN

Odenatus, opgeworpene in *Syrien*.
HERODIANVS IMPERATOR V. M.

Gelaurierd. *Treb. Pollio*, van deese en alle volgende.

Vaballathus, soon van *Odenatus* en *Zenobia*.

IMP. VHABALLATHVS AVG.
Gelaurierd.

Regillianus, opgeworpene in *Illyrien*.

IMP. C. REGILLIANVS P. F. AVG.

Gestraalkroond.

Aureolus, opgeworpene in *Illyrien*.

IMP. AVREOLVS.

Gestraalkroond.

Makrianus, opgeworpene in *Asien*.

IMP. C. MACRIANVS P. F. AVG.

Gestraalkroond. (*kyrianus*.)

Makrianus, soon van gemelde *Ma-*

IMP. C. FVL. MACRIANVS P. F. AVG.

Gestraalkroond.

Quietus, broeder van *Fulv. Makrianus*

IMP. C. FVL. QUIETVS P. F. AVG.

Gestraalkroond.

Æmilianus, opgeworpene in *Ægipten*

C. IVLIVS AEMILIANVS.

Gestraalkroond.

Trebellianus, opgeworpene in *Cilicien*

IMP. CAES. TREBELLIANVS AVG.

Gestraalkroond.

Ælianus, opgeworpene in *Duytsland*.

IMP. C. L. ÆLIANVS P. F. AVG.

Ge-

der ROOMSche KEISEREN.

67

Na
CHRISTUS

Gestraalkroond.
Postumus, opgeworpene in *Vrankryk*.

Na
ROMEN

IMP. C. POSTVMVS P. F. AVG.

Gehelmd, gestraalkroond,
Postumus, soon van *Postumus*.

IMP. C. M. CASS. LAT. POSTV-
MVS P. F. AVG.

Gestraalkroond.

Lollianus, opgeworpene in *Vrankryk*.

IMP. C. LOLLIANVS P. F. AVG.

Gestraalkroond.

Marius, een wapensmit.

IMP. C. M. AVR. MARIVS P. F.
AVG.

Gestraalkroond.

Viktorinus, opgeworpene in *Vrankryk*

IMP. C. VICTORINVS P. F.
AVG.

Gestraalkroond. (*torinus*.)

Viktorinus, soon van gemelde *Vik-*

IMP. C. PIAV. VICTORINVS
P. F. AVG.

Gestraalkroond.

Viktoria, moeder van de eerste *Vik-*
torinus.

IMP. VICTORIA AVG.

Gehelmd.

Tetrikus, opgeworpene in *Vrankryk*.

IMP. C. TETRICVS P. F. AVG.

Gestraalkroond.

Tetrikus, soon van genoemde *Tetrikus*

C. PIVESVS TETRICVS CAES.

Gestraalkroond.

270

XXXV. *Klaudius*, een *Dalmaater*
van geboorte.

1022

IMP. CLAVDIVS P. F. AVG.

E 2

Ge-

Na CHRISTUS	Gelaurierd, gehelmd, gestraalkroond, <i>Treb. Pollio, Viktor, Eutropius, Oro-</i> <i>fius, Zosimus, enz.</i>	Na ROMEN
275	<p><i>Quintillus, broeder van Klaudius.</i> IMP. C. M. AVR. CL. QVINTIL- LVS AVG.</p> <p>Gestraalkroond. <i>Treb. Pollio.</i></p>	1027
276	<p>XXXVI. <i>Aurelianus, een Pannoniër.</i> IMP. C. AVRELIANVS AVG.</p> <p>Gestraalkroond. <i>Vopiskus, Viktor,</i> <i>Eutropius, Laktantius, Orosius,</i> <i>Zosimus, enz.</i></p> <p><i>Severina, vrouw van Aurelianus.</i> SEVERINA AVG.</p> <p><i>Vopiskus, niet noemende.</i> <i>Domitianus, veldheer van Aurcolus,</i> <i>opgeworpene in Egipten.</i> IMP. CL. DOMITIVS DOMI- TIANVS AVG. (P. & F.)</p>	1028
281	<p>Gelaurierd. <i>Treb. Pollio, in Macrian.</i> XXXVII. <i>Tacitus, van edelen huys</i> IMP. C. M. CL. TACITVS AVG.</p> <p>Gestraalkroond. <i>Vopiskus, Viktor, Eu-</i> <i>tropius, Orosius, Zosimus.</i></p> <p><i>Florianus, broeder van Tacitus.</i> IMP. C. M. ANN. FLORIANVS AVG.</p> <p>Gestraalkroond. <i>Vopiskus.</i></p>	1033
282	<p>Gelaurierd, gestraalkroond, gehelmd. <i>Vopiskus, Viktor, Eutropius, Orosius,</i> <i>Zosimus, enz.</i></p> <p>XXXIX. <i>Karus, een Fransman.</i> IMP. C. M. AVR. CARVS P. F. AVG. Ge</p>	1034

<p>Na CHRISTUS</p>	<p>Geftraalkroond. <i>Vopiskus</i>, <i>Viktor</i>, <i>Eutropius</i>, <i>Orosius</i>, <i>Zosimus</i>, enz.</p>	<p>Na ROMEN</p>
	<p><i>Karinus</i>, soon van <i>Karus</i>. M. AVR. CARINVS NOB. C. Geftraalkroond. <i>Vopiskus</i>. <i>Numerianus</i>, broeder van <i>Karinus</i>. IMP. NUMERIANVS P. F. AVG.</p>	
<p>313</p>	<p>XL. <i>Diokletianus</i>, een Dalmaater. IMP. C. DIOCLETIANVS P. F. AVG.</p>	<p>1065</p>
	<p>Gelaurierd <i>Mamertinus</i>, in panegy. & <i>Genethliac</i>. <i>Viktor</i>, <i>Eutropius</i>, <i>Lak-</i> <i>tantius</i>, <i>Orosius</i>, <i>Zosimus</i>, <i>Eumenius</i>, <i>orat. Fest. Rufus</i>, <i>Tornandes</i>, enz. <i>Karausius</i>, opgeworpene in Britanje. IMP. CARAVSIVS P. F. AVG. Geftraalkroond. <i>Eutropius</i>. <i>Allektus</i>, opgeworpene in Britanje. IMP. C. ALLECTVS PIVS FEL. AVG.</p>	
<p>308</p>	<p>Geftraalkroond. <i>Eutropius</i>. XLI. <i>Maximianus</i>, bygenaamd <i>Herk-</i> <i>kuleus</i>, ryksgenoot van <i>Diokletianus</i> IMP. C. MAXIMIANVS P. F. AVG.</p>	<p>1060</p>
	<p>Gelaurierd, gehelmd, geftraalkroond. <i>Mamertinus</i>, in paneg. in <i>Genethliac</i>. <i>Viktor</i>, <i>Eutropius</i>, <i>Orosius</i>, <i>Lak-</i> <i>tantius</i>, <i>Zosimus</i>, <i>Fest. Rufus</i>, enz.</p>	
<p>305</p>	<p>XLII. <i>Konstantius</i>, bygenaamt <i>Chlorus</i>, van edelen huysfe. IMP. C. FL. VAL. CONSTAN- TIVS. P. F. AVG.</p>	<p>1057</p>
	<p>Gelaurierd, <i>Viktor</i>, <i>Eutropius</i>, <i>Lak-</i> <i>tantius</i>, <i>Orosius</i>, <i>Zosimus</i>, <i>Eumenius</i>,</p>	<p>in</p>

Na
CHRISTUS

in erat. *Zonaras*, enz.
Helena, vrouw van *Konstantius*.

Na
ROMEN

FL. HELENA AVGVSTA.

Zosimus.

Theodora, dochter van *Maximianus*,
tweede vrouw van *Konstantius*.

FL. MAX. THEODORAE.

Laktantius.

310

XLIII. *Galerius Maximianus*, by-
genaamd *Armentarius*, een *Daciër*,
aangenoomen van *Diokletianus*.

1062

IMP. C. GAL. MAXIMIANVS

P. F. AVG.

Gelaurierd, gestraalkroond. *Viktor*,
Eutropius, *Orosius*, *Laktantius*, *Zo-*
simus. enz.

Galeria Valeria, dochter van *Diocle-*
tianus, vrouw van *Galerius Maxi-*
mianus.

GAL. VALERIA AVG.

Ammianus.

Alexander, opgeworpene in *Afrika*.

IMP. ALEXANDER P. F. AVG.

Gelaurierd. *Zosimus*.

Nigrianus, soon van deese *Alexander*.

DIVO NIGRIANO. (mende-
Gestraalkroond. *Zosimus*, niet noe

Galerius Maximinus, bygenaamd
Daza, aangenoomen van *Galer-*
Maximianus.

IMP. C. GAL. VAL. MAXI-

MINVS P. F. AVG.

Gelaurierd. *Laktantius*.

Severus, aangenoome, nevens
Maximinus, van *Gal. Maximianus*.

FL. VAL. SEVERVS NOBIL. C.

Ge-

der ROOMSCHE KEISEREN.

71

Na
CHRISTUS

Gelaurierd. *Laktantius*.
Maxentius, schoonsoon van *Galer.*

Na
ROMEN

Maximianus, en soon van *Maximianus Herkuleus*, by *Eutropia*, opgeworpene tegens *Konstantinus*.

IMP. C. MAXENTIVS P. F. AVG.

Gelaurierd, gehelmd. *Laktantius*.
Magnia Urbica, vrouw van *Maxentius*, of, so andere, van *Magnentius*.

MAGNIA VRBICA AVG.

Niet genoemd.

Romulus, soon van *Maxertius*.

DIVO ROMULO N. VBIS CONS.

Blootshoofds. *Panegy. Konstantini*.

324

XLIV. *Licinius*, een *Dacïer*.

1076

IMP. C. VAL. LICIN. LICINIUS P. F. AVG.

Gelaurierd, gestraalkroond, gehelmd. *Viktor*, *Eutropius*, *Orosius*, *Laktantius*, *Zosimus*, enz.

Licinius, soon van *Licinius*.

D. N. VAL. LICIN. LICINIUS NOB. C.

Gelaurierd, gehelmd. *Viktor*.

Martinianus, opgeworpene tegens *Konstantinus*.

D. N. MARTINIANVS, P. F. AVG.

Zosimus.

336

XLV. *Konstantinus*, soon van *Konstantius Chlorus*, by *Helena*.

1058

IMP. CONSTANTINUS P. F. AVG.

Ge-

- Na Gelaurierd, gehelmd, gepaerel- Na
 CHRISTUS kroond, en gesluyerd. *Viktor, Eutropius, Fest. Rufus, Orosius, Zosimus, Laktantius, Nazarius*, en andere *Panegyrici, Nicephorus, Sokrates, Eusebius*, enz.
- Fausta, dochter van *Maximianus Herkuleus*, vrouw van *Konstantinus*
- FL. MAXIMIANA FAVSTA
 AVG.
- Zosimus.*
- Delmatius*, broeders soon van *Konstantinus*.
- FL. DELMATIVS NOB. CAES.
 Gelaurierd. *Zosimus*
- Hanniballianus*, broeder van genoemde *Delmatius*.
- FL. CL. HANNIBALLIANO
 REGI.
- Blootshoofds. *Zosimus.*
- Krispus*, soon van *Konstantinus*, by *Minervina*.
- FL. JVL. CRISPVS NOB. CAES.
 Gelaurierd, gehelmd, geperelsnoerd.
Zosimus.
- 339 XLVI. *Konstantinus*, soon van *Konstantinus*. 1091
- CONSTANTINVS JVN. NOB.
 C.
- Gelaurierd, geperelsnoerd. *Viktor, Eutropius, Orosius, Zosimus, Zonaras.*
- 349 *Konstans*, soon van *Konstantinus*. 1101
- D. N. CONSTANS P. F. AVG.
 Geperelsnoerd. *Zosimus*, enz.
- 360 *Konstantius*, soon van *Konstantinus*. 1112
- FL. JVL. CONSTANTIVS
 NOB. C. Ge

der ROOMSCHE KEISEREN.

73

Na
CHRISTUS

Na
ROMEN

Geperelsnoerd. *Ammianus, Viktor, Eutropius, Orosius, Zonaras, enz.*

Nepotianus, soon van *Eutropia*, suster van *Konstantius*; opgeworpene tegens de soonen van *Konstantinus*.

FL. POP. NEPOTIANVS P. F. AVG.

Blootshoofds. *Zosimus*.

Magnentius, een Fransman, opgeworpene tegens *Konstantius*.

D. N. MAGNENTIVS P. F. AVG.

Blootshoofds *Zosimus*.

Decentius, broeder van *Magnentius*.

D. N. DECENTIVS NOB. CAES.

Blootshoofds. *Zosimus*,

Desiderius, broeder van *Magnentius*, en *Decentius*.

D. N. DESIDERIVS NOB. C.

Blootshoofds. *Zonaras*.

Vetranio, opgeworpene in *Illyriën*.

D. N. VETRANIO P. F. AVG.

Geperelsnoerd. *Zosimus*.

Konstantius Gallus, broeder van *Julianus* de afgevallene.

D. N. CONSTANTIVS GAL. NOB. C.

Ammianus.

363

XLVII. *Julianus*, broeders soon van *Konstantinus de Grootte*.

1115

D. N. FL. CL. JULIANVS P. F. AVG.

Blootshoofds; geperelsnoerd, gehelmd.

Ammianus, Viktor, Eutropius, Orosius, Zosimus, Fest. Rufus, Jornandes, Mamertinus, Zozomenus, Sokrates, Theodoretus, Philostorgius, Nazianzenus, in orat. Libanus, in orat. Julianus self.

Helena, dochter van *Konstantinus de Grootte*, vrouw van *Julianus*.

FL. HELENA AVGVSTA.

Ammianus.

XLVIII.

Na		Na
CHRISTUS	XLVIII. <i>Fovianus</i> , een <i>Pannoniër</i> .	ROMEN
363	D. N. IOVIANVS P. F. AVG. Geperelsnoerd. <i>Ammianus</i> ; <i>Viktor</i> , <i>Eutropius</i> , met hem sluytende; <i>Orosius</i> , <i>Zosimus</i> , <i>Fest.</i> <i>Rufus</i> , enz.	1115
374	XLIX. <i>Valentinianus</i> , een <i>Pannoniër</i> .	1126
	D. N. VALENTINIANVS P. F. AVG. Geperelsnoerd. <i>Ammianus</i> , <i>Viktor</i> , <i>Orosius</i> , <i>Zosimus</i> , <i>Paul. Diakonus</i> , enz.	
377	<i>Valens</i> , broeder van <i>Valentinianus</i> .	1129
	D. N. VALENS P. F. AVG. Geperelsnoerd. <i>Ammianus</i> . <i>Prokopius</i> , opgeworpene tegens <i>Valens</i> , sijn schoonsoon.	
	D. N. PROCOPIVS P. F. AVG. Geperelsnoerd. <i>Ammianus</i> .	
391	L. <i>Gratianus</i> , soon van <i>Valentinianus</i> , by <i>Severa</i> .	1143
	D. N. GRATIANVS P. F. AVG. Geperelsnoerd. <i>Ammianus</i> , met deese sluytende; <i>Ausonius</i> , in <i>panegy.</i> <i>Viktor</i> , <i>Orosius</i> , <i>Paul. Diakonus</i> , <i>Zosimus</i> , enz. <i>Valentinianus</i> , soon van <i>Valentinianus</i> , by <i>Justina</i> , ryksgenoot van sijn broeder.	
	D. N. VALENTINIANVS IVN. P. F. AVG. Geperelsnoerd. <i>Paul. Diakonus</i> . <i>Maximus</i> , uit het geslacht van <i>Konstantinus</i> , opgeworpene in <i>Engeland</i> , tegen <i>Gratianus</i> .	
	D. N. MAGN. MAXIMVS P. F. AVG. Geperelsnoerd. <i>Paul. Diakonus</i> . <i>Viktor</i> , soon van genoemde <i>Maximus</i> .	
	D. N. FL. VICTOR P. F. AVG. Geperelsnoerd. <i>Paul. Diakonus</i> .	
395	LI. <i>Theodosius</i> , een <i>Spanjaard</i> .	1147
	D. N. THEODOSIYS P. F. AVG.	

Na
CHRISTUS

Na
ROMEN

Geperelsnoerd. *Viktor*, met hem sluytende; *Paul. Diakonus*, *Orosius*, *Zosimus*, *Pakat. Drepanus*, in *Panegy.* *Ambrosius*, *orat.* enz.

Flaccilla, vrouw van *Theodosius*.

AEL. FLACCILLA AVG.

Nicephorus.

Placidia, suster van *Valentinianus*, de jongere; tweede vrouw van *Theodosius*.

D.N. GALLA PLACIDIA P.F. AVG.

Paul. Diakonus.

Eugenius, opgeworpene, nevens *Arbogastes*, tegens *Theodosius*.

IMP. EVGENIVS P.F. AVG.

Geperelsnoerd. *Paul. Diakonus*.

407

LII. *Arkadius*, soon van *Theodosius*.

1159

D.N. ARCADIUS P.F. AVG.

Geperelsnoerd. *Orosius*, *Zosimus*, beide met deese sluytende; *Paul. Diakonus*, *Prokopius*, enz.

Eudoxia, vrouw van *Arkadius*.

AEL. EVDOXIA AVG.

Nicephorus.

421

Honorius, tweede soon van *Theodosius*.

1173

D.N. HONORIVS P.F. AVG.

Geperelsnoerd. *Prokopius*.

Priskus Attalus, opgeworpene in *Spanje*, tegens *Honorius*.

PRISCVS ATTALVS P.F. AVG.

Geperelsnoerd. *Paul. Diakonus*.

Jovinus, opgeworpene in *Vrankryk*.

D.N. JOVINVS P.F. AVG.

Geperelsnoerd. *Paul. Diakonus*.

Sebastianus, broeder van *Jovinus*.

D.N. SEBASTIANVS P.F. AVG.

Geperelsnoerd. *Paul. Diakonus*.

Konstantius, van edelen huyle, ryksge-
noot van *Honorius*.

D.

Na
CHRISTUS

449

D. N. CONSTANTIVS NOB. C.

Geftraalkroond. *Prokopius*.LIII. *Theodosius*, de jonge, soon van
Arkadius, by *Eudoxia*.

D. N. THEODOSIVS P. F. AVG.

Gehelmd, en daar by geperelsnoerd.

Paul. Diakonus, enz.*Eudocia*, anders *Athenais*, dochter van
de wysgeer *Leontius*, vrouw van de
jongere *Theodosius*.

AEL. EUDOCIA.

Tzetzes.*Pulcheria*, suster van gemelde *Theodosius*.

AEL. PVLCHERIA AVG.

Sozomenus.*Johannes*, opgeworpene in *Italien*.

D. N. IOHANNES P. F. AVG.

Geperelsnoerd. *Prokopius*, B. *Vandal.* ib

454

LIV. *Valentinianus* de derde, soon van
bovengenoemde *Konstantius*, by *Pla-*
cidia, suster van *Arkadius*.D. N. PLA. VALENTINIANVS P. F.
AVGGeperelsnoerd. *Paul. Diakonus*, *Jornan-*
des, *Prokopius*, B. *Vandal.**Eudoxia*, dochter van *Theodosius* de jon-
gere, by *Eudocia*: vrouw van *Valen-*
tinianus de derde.

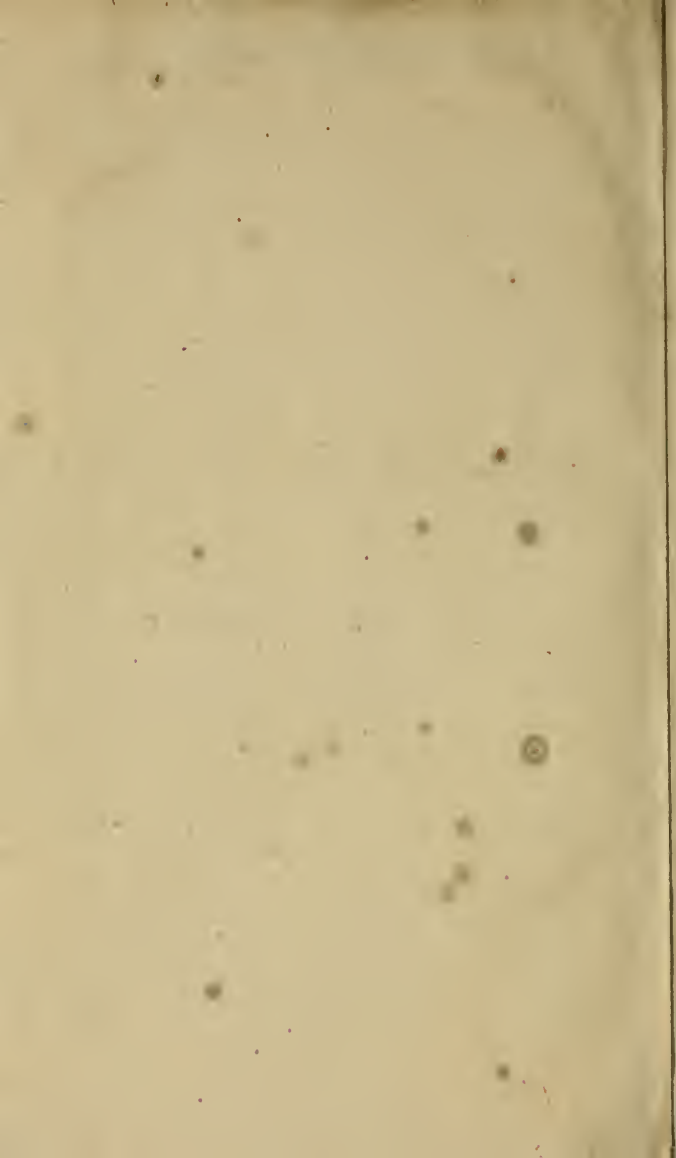
IICINIA EVDOKIA P. F. AVG.

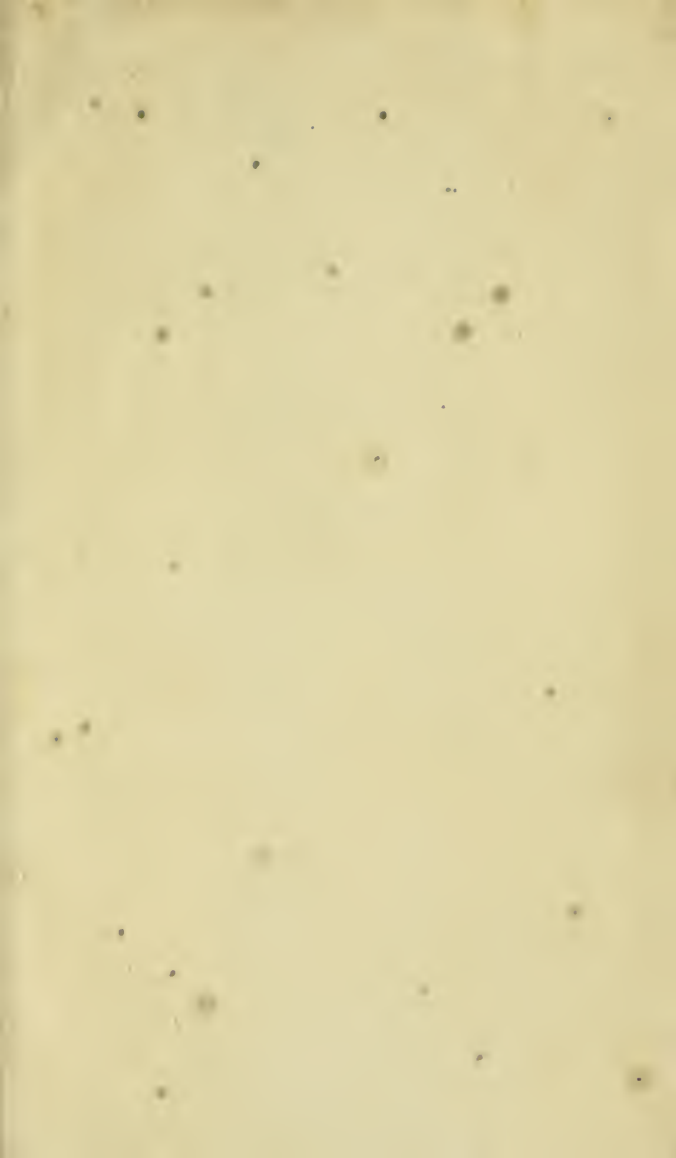
Prokopius.*Honorio*, suster vandeese *Valentinianus*.D. N. JVST. GRAT. HONORIA P. F.
AVG.*Paul. Diakonus*.*Attila*, der *Hunnen* Koning, gewaande
bruidegom van *Honorio*.

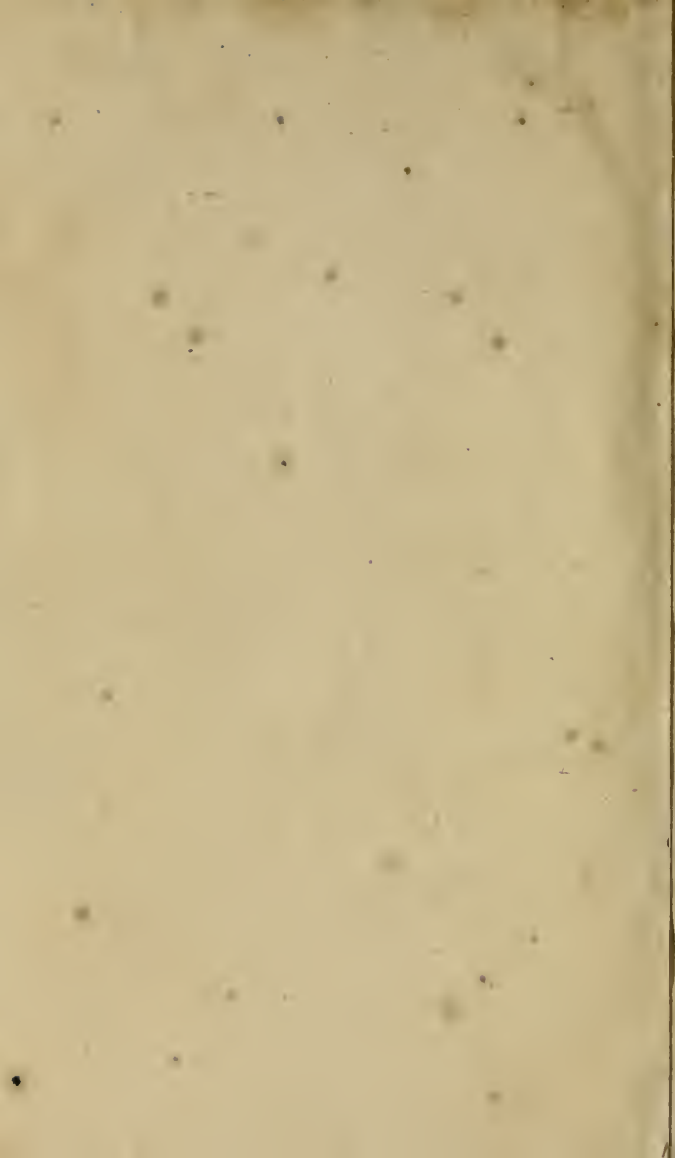
ATILLA.

Blootshoofds. *Paul. Diakonus*. enz.Na
ROMEN
1201

1206

copy

